

B e s z á m o l ó
az önkormányzat 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetében a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályának. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé. Amennyiben javaslat érkezik, a képviselő-testületnek hatvan napon belül érdemben meg kell vizsgálnia azt, és az állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatni kell a gyámhatóságot.

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásokról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú mellékletének I. pontja határozza meg, az előterjesztés annak megfelelő felépítésben és tartalommal készült:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s ezzel összefüggő tapasztalatok.
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alakalmával tett megállapítások bemutatása.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, droprevenció stb.).

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelést elfogadni szíveskedjen.

H a t á r o z a t i j a v a s l a t

Püspökladány Város Önkormányzata Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva

1. az önkormányzat 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámolót elfogadja.

2. felkéri a Polgármestert, hogy a beszámolót a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya részére küldje meg.

Határidő: azonnal, illetve 2017. április 30.

Felelős: Dombi Imréné polgármester

Püspökladány, 2017. április 16.

D o m b i Imréné
polgármester

„A gyermekben jelen lévő szenvedélyt a szülők, tanárok vagy más mentorok részéről tanúsított ugyanakkora befektetéssel kell összhangba hozni.” (Steve Biddulph)

BESZÁMOLÓ
AZ ÖNKORMÁNYZAT 2016. ÉVI
GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRÓL

I. Bevezető – Gyermek védelmének rendszere

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelmének általános szabályait, rendszerét a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) határozza meg. A Gyvt. 14. § (1) bekezdésében foglaltak szerint „*A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.*”

Az ENSZ Gyermekjogi Egyezményével összhangban a gyermekvédelmi törvény a gyermek érdekeit és jogait helyezi előtérbe, elsőbbséget adva a családban történő nevelkedésnek. Ennek érdekében a különböző támogatások széles körét biztosítja a család és a gyermek számára, és csak utolsó eszközként teszi lehetővé a családból való kiemelését, azonban ebben az esetben is kiemelt feladatként határozza meg a családba történő visszagondozást.

A Gyvt. célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

E célok elérése érdekében a törvény meghatározza a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- 1.) Pénzbeli és természetbeni ellátások:
 - a. a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - b. a gyermekétkeztetés,
 - c. a gyermektartásdíj megelőlegezés,
 - d. az otthonteremtési támogatás.
- 2.) A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - a. a gyermekjóléti szolgáltatás,
 - b. a gyermekek napközbeni ellátása,
 - c. a gyermekek átmeneti gondozása.
- 3.) A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
 - a. az otthont nyújtó ellátás,
 - b. az utógondozói ellátás,
 - c. a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.
- 4.) A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a. a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- b. a védelembe vétel,
- c. a családba fogadás,
- d. az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e. a nevelésbe vétel,
- f. a nevelési felügyelet elrendelése,
- g. az utógondozás elrendelése,
- h. az utógondozói ellátás elrendelése,
- i. a megelőző pártfogás elrendelése.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi törvény elkülöníti egymástól a hatósági munkát és a szolgáltatásokat. Előbbi a gyermek és a család sorsát érintő hatósági döntéseket (pl. családból való kiemelés és visszahelyezés; gyám kijelölése; döntés az örökbefogadásról) jelenti, amit a gyámhatóság végez, utóbbi pedig azokat a különböző típusú szolgáltatásokat, amelyeket a rászoruló családok, gyermekek igénybe vehetnek (gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások).

A Gyvt-ben meghatározott, a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladatokat és hatásköröket a helyi önkormányzat képviselő-testülete, illetve a gyámhatóság gyakorolja.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – törvényben meghatározott alaptevékenység keretében:

- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- c) a köznevelési intézmények,
- d) a rendőrség,
- e) az ügyészség,
- f) a bíróság,
- g) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- k) a munkaügyi hatóság,
- l) a javítóintézet,
- m) a gyermekjogi képviselő.

Ezen intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, hatósági eljárást kezdeményezi a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

A gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató és a gyámhatóság a gyermek bántalmazása, elhanyagolása miatt jelzést vagy kezdeményezést tévő intézmény, személy adatait erre irányuló külön kérelem hiányában is zártan kezeli.

A gyermekvédelmi törvény végrehajtását a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet szabályozza.

II. Püspökladány Város demográfiai mutatói

A település demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Megnevezés	Lakosságszám (fő) 2014. év	Lakosságszám (fő) 2015. év	Lakosságszám (fő) 2016. év
Püspökladány állandó lakosainak száma	15.053	14.958	14.833
0-2 éves gyermekkorú	373 2,4 %	409 2,7 %	447 3%
3-14 éves gyermekkorú	1.628 10,8 %	1.579 10,6 %	1.555 10,4%
15-18 éves fiatalkorú	686 4,5 %	668 4,5 %	613 4,1%
0-18 éves összesen	2.687 17,8 %	2.656 17,8 %	2615 17,6%

A település demográfiai mutatóiból megállapítható, hogy a 0-18 éves korú lakosság száma folyamatos csökkenést mutat, annak ellenére, hogy a 0-2 éves korú gyermekek száma emelkedett az elmúlt években.

A település népesség-nyilvántartási adatai szerint 2017. január 1-jén az állandó lakosság (14.833 fő) nemek szerinti megoszlása: 7.218 férfi és 7.615 nő.

Az állandó lakosságból 14.793 fő magyar, 11 fő bevándorolt, 8 fő letelepedett, 1 fő menekült, 20 fő egyéb.

Hajadon/nőtlen 6.469 fő, házas 5.488 fő, özvegy 1.36 fő, elvált 1.518 fő, 32 főnek nem ismert a családi állapota. *(Forrás: Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Pénzügyi és Gazdálkodási Főosztály, Informatika Osztály)*

III. Az önkormányzat által nyújtott pénzügyi és természetbeni ellátások biztosítása

Az önkormányzat a Gyvt-ben, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (a továbbiakban: Sztv.) meghatározott pénzügyi és természetbeni ellátások helyi szabályait a Püspökladány Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátásokról,

valamint a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokról szóló 4/2015. (II. 27.) önkormányzati rendeletével szabályozta 2016. évben.

1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg a Gyvt. szabályainak megfelelően. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és a szünidei gyermekétkeztetésnek, meghatározott természetbeni támogatásnak, illetve külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezménynek az igénybevételére.

Az a gyermek jogosult kedvezményre, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át, gyermeket egyedül nevelő szülő, valamint súlyosan fogyatékos, tartósan beteg gyermek esetén 140 %-át. A támogatásra való jogosultságot 1 év időtartamra a jegyző állapítja meg.

A kedvezményhez kapcsolódó juttatások: ingyenes vagy 50%-os térítési díjkedvezmény, ingyenes tankönyvellátás, augusztus illetve november hónapban egyszeri természetbeni támogatás.

2016-ban rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 887 fő gyermek részére került megállapításra. (2015-ben 959 fő, 2014-ben 1.152 fő, 2013-ban 1 287 fő)

A központi költségvetés augusztus és november hónapban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számára természetbeni támogatást nyújtott kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet utalvány formájában 873 illetve 879 fő részére.

2. Gyermekétkeztetés

Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

a) a bölcsődében, mini bölcsődében,

b) az óvodában,

c) a nyári napközis otthonban,

d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,

e) az általános iskolai és – ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik – a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,

f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)–f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],

Intézményi gyermekétkeztetésben 2016. évben összesen 1 331 gyermek részesült.

100%-os normatív kedvezményben részesülő gyermekek száma 2016. évben 870 fő volt. (2015-ben 683 fő, 2014-ben 649 fő, 2013-ban 708 fő).

Ingyenes étkeztetésben részesül bölcsődében és óvodában minden gyermek, valamint a nappali rendszerű iskolai oktatás 1-8. évfolyamán tanuló rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, vagy nevelésbe vett gyermek.

50%-os normatív kedvezményben részesülnek a tartósan beteg vagy fogyatékos illetve a három vagy több gyermekes családban élő általános iskolás gyermekek, létszámuk 2016-ban 112 fő volt (2015-ben 148 fő, 2014-ben 153 fő, 2013-ban 150 fő).

Ugyancsak 50%-os normatív kedvezményre voltak jogosultak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő középiskolai tanulók, 2016-ban 107 fő (2015-ben 100 fő, 2014-ben 88 fő, 2013-ban 100 fő).

Normatív kedvezményben nem részesülő étkező gyermekek száma 2016-ban 242 fő (2015-ben 369 fő, 2014-ben 432 fő, 2013-ban 449 fő).

Azok az étkezést igénybe vevő bölcsődei és óvodai, valamint s iskolai ellátottak, akik a teljes térítési díj fizetésére vannak kötelezve, ebéd adagonként 30, illetve 40 Ft-os díjcsökkentést kaptak. Ezt helyettük az önkormányzat vállalta át úgy, hogy ennek fedezet az ÁFA-val együtt az intézményi keretszámban lebontásra került a szolgáltatást nyújtó intézmények részére.

Szünidei gyermekétkeztetés ellátása bizonyos ellátotti kör vonatkozásában kötelező önkormányzati feladatként jelent meg 2016. évben. Az új szabályok szerint a települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű részére ingyenesen biztosítja öt hónapos kortól 18 éves korig.

A szünidei étkeztetés ellátásához az önkormányzat 542 Ft/fő állami támogatást biztosított. A szünidei étkeztetést a tavaszi szünetben 127 fő, a nyári szünetben 329 fő, az őszi szünetben 139 fő, a téli szünetben 159 fő vette igénybe.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fogalma:

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fenn áll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor aktív korúak ellátására jogosult vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvánított személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, illetve olyan körülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű:

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a hátrányos helyzet a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A fenti ellátások mellett Püspökladány Város Önkormányzata az alábbi támogatásokat is biztosította az önkormányzat 2016. évi költségvetése szerint:

Tanévkezdési támogatás: A püspökladányi lakhelyű és ingyenes tankönyvellátásban nem részesülő általános iskolai tanulók 1.000 Ft-os, a középiskolai tanulók 3.000 Ft-os, felsőoktatási intézményben tanulók 4.000 Ft-os támogatásban részesültek. A támogatás összesen 447 fő, azaz 130 fő általános iskolai tanuló, 161 fő középiskolai tanuló, 156 fő főiskolai hallgató vette igénybe 1 237 e Ft összegben. Ez a támogatást 2015-ben 1 567 eFt, 2014-ben 1.988 eFt összegben vették igénybe.

Az önkormányzat 2016-ban is csatlakozott a **Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz**. Ezzel a felsőoktatási intézményben tanulók támogatását vállalta fel évi kétszer 3 000 Ft-os hozzájárulással. 2016-ban 202 fő pályázó részére került megállapításra az ösztöndíj, 76 825 eFt (2015-ben 171 fő, 2014-ben 172 fő, 2013-ban 171 fő) összegben.

Autóbuszbérlet támogatás: az általános iskolai tanulók részére nyújtott támogatás 2016-ban összesen 2.500 eFt volt (2015-ben 2 500 e Ft, 2014-ben 2 590 eFt, 2013-ban 2 590 eFt). Az autóbusz bérlet beszerzését Püspökladány Város Gazdasági Ellátó Szervezete bonyolította le.

A Hátrányos helyzetű tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjában 2016-ban 3 fő középiskolás gyermek kapott ösztöndíjat. Az önkormányzat vállalta, hogy az általa delegált diák számára a programban való részvétele idejére (maximum 5 tanévre, tanévenként 10 hónapra) havi 6.000 Ft ösztöndíjat nyújt. A képviselő-testület ennek fedezetét az önkormányzat költségvetésében biztosítja.

(A fejezethez az adatokat a Városgazdálkodási Iroda, valamint a Szervezési, Jogi, Közigazgatási Iroda szociális igazgatási ügyintézője szolgáltatotta.)

IV. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A személyes gondoskodás igénybevétele – ha a Gyvt. másként nem rendelkezik – önkéntes, az ellátást igénylő (kérelmező) kérelmére történik. Ha a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételeivel nem biztosított a Gyvt. az ellátás kötelező igénybevitelét elrendeli.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Az alapellátás hozzájárul a gyermekek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

1.) Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Püspökladányban ezt a szolgáltatást 2016. évben is a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás által fenntartott Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Gyermekjóléti Szolgálata látta el.

Beszámoló

a

Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ

**Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
2016. évi tevékenységéről**

Készült: Püspökladány, 2017. 04.11.

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint az 55/2015. EMMI rendelet 2016. 01.01-jével történt változásai miatt a Püspökladányban az 1986. évtől működő Családsegítő Szolgálat és az 1998. évtől működő Gyermekjóléti Szolgálat integrálódott, **az új neve Család-és Gyermekjóléti Szolgálat** lett. A törvényi változások miatt az intézmény nevének megváltoztatására is szükség volt.

2016. 01.01-jétől a költségvetési szerv (intézmény) megnevezése:

Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ
rövidített neve: Segítő Kezek Püspökladányi Központ

A költségvetési szerv székhelye:

4150 Püspökladány, Szent István u. 33. sz.

A költségvetési szerv fenntartójának megnevezése:

Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ
Intézményfenntartó Társulás székhelye: 4150 Püspökladány, Bocskai u. 2.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ Intézményfenntartó Társulásban önálló szakmai egységként működik, de integráltan a többi szakfeladattal együtt.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat székhelye:

4150 Püspökladány, Szent István u. 33.

Tel:(06-54/451-173)

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat Püspökladányban és a társult településeken az 55/2015. (XI.30.) EMMI rendelet 1. számú melléklete szerinti létszámnorma előírás, valamint a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szabályozása alapján került kialakításra.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál az előírt szakmai létszám és a képzettségi feltételek biztosítottak. A törvényi változások miatt a Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál dolgozó szakemberek munkakörének megnevezése is megváltozott, a **családgondozó munkakör helyett családsegítő munkakör került megnevezésre.**

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálatának személyi feltételei:

Püspökladány		
Létszám	Munkakör	Végzettség
1 fő	szakmai vezető – családsegítő	szakvizsgázott szociálpedagógus
1 fő	családsegítő	szociálpedagógus
1 fő	családsegítő	szociális munkás
1 fő	családsegítő	szociálpedagógus

Sárrétudvari		
1 fő	családsegítő	szociálpedagógus
Szerep		
1 fő	családsegítő	szociális munkás
Földes		
1 fő	családsegítő	szakvizsgázott szociálpedagógus
1 fő	családsegítő	szakvizsgázott szociális munkás

Az intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálatának püspökladányi telephelyén és a társult településeken dolgozó szakemberek munkarendje:

	Gyermekjóléti Szolgálat	
Hétfő	7.30 – 16.00	
Kedd	7.30 – 16.00	
Szerda	7.30 – 16.00	
Csütörtök	7.30 – 16.00	Csütörtökön az ügyfélfogadás szünetel
Péntek	7.30 – 13.30	

Az ügyfélfogadás szüneteltetését nem gyakorolják a családsegítők. A krízisek, gyermeki veszélyeztettség esetén az ügyfélszolgálatot nem lehet szüneteltetni!

Tárgyi feltételek:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítőinek rendelkezésére áll egy folyosórész, - az ügyfelek itt várakozhatnak - egy dolgozószoja, ahol 4 családsegítő munkatárs külön íróasztal mellett a kliensek ügyeit intézheti. A családsegítők az ügyfelekkel segítő beszélgetéseket folytathatnak az interjúszobában. A családsegítők munkáját segíti a vezetékes telefonvonal- mely fax is-, valamint egy mobiltelefon. Az internet hozzáférési lehetőség, valamint az intézményben elhelyezett fénymásoló gép is a szakemberek munkáját könnyíti meg. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat irodájában jelenleg 3 asztali számítógép van és a számítógépekhez 2 db nyomtató is van bekötve.

Szakmai szempontból a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál a tárgyi eszközök mennyisége, minősége megfelelő. Összességében a személyi és tárgyi feltételeiben a Szolgálat a gyermekvédelmi feladatok teljes körű ellátására alkalmas.

Szakmai tevékenység:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat célja és feladatai:

A család-és gyermekjóléti szolgáltatás hozzájárul a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez. Tevékenységével segíti a gyermek veszélyeztettségének megelőzését és a kialakult veszélyeztettség megszüntetését.

Segítséget nyújt a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése érdekében.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás általános feladata a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében:

- Különböző támogatásokról nyújt tájékoztatást, a támogatásokhoz való hozzájutást segíti;
- A családsegítési, családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés, káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást ad, vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezését segíti elő;
- Szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákat támogat, segít, tanácsokkal lát el;
- Szükség esetén hatósági eljárást javasol a Család- és Gyermekjóléti Központ felé,
- Különböző programokat szervez, amelyek prevenciós célzatúak - szabadidős-bűnmegelőzési- a családban jelentkező nevelési problémák, és hiányosságok hatásainak enyhítése céljából. Ezek a programok térítésmentesek a gyermekek és családjaik számára.
- Működteti az észlelő- és jelzőrendszert,
- Családgondozást végez a családban jelentkező problémák megoldása érdekében,
- Kezdeményezi a különböző ellátásokhoz való hozzájutást (szükség esetén segítséget nyújt a különféle kérelmek előterjesztéséhez), adományok esetében adományhoz hozzájuttatja a rászoruló családokat,
- Koordinálja a gyermekvédelmi rendszerben résztvevők munkáját,
- Gyermekek, családok életminőségét javító különböző ellátásokról, (egészségügyi, szociális, munkaügyi, társadalombiztosítási), támogatásokról, gyermeki, szülői kötelezettségekről, jogokról, programokról nyújt felvilágosítást,
- Képviseli a családok és a benne élő gyermekek érdekeit.

A Család- és Gyermekjóléti szolgáltatás keretében kezelt problémák:

- gyermeknevelési nehézségek
- magatartászavar
- szülők vagy a család életvitele
- anyagi-, megélhetési problémák
- gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség
- tankötelezettség elmulasztása, igazolatlan hiányzás
- családi konfliktusok (szülők egymás közötti, szülő – gyermek közötti)
- szülői elhanyagolás, bántalmazás
- családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)
- fogyatékoság, retardáció, szenvedélybetegség

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64. §-a család- és gyermekjóléti szolgálat tevékenységi körébe az alábbi feladatok ellátását utalja:

- a településen élő gyermekek szociális helyzetének, veszélyeztetettségének folyamatos nyomon követése,
- a veszélyeztetett gyermek gondozásának-nevelésének segítése és az ezzel kapcsolatos ügyintézés,

- helyettes szülői hálózat kiépítése és működtetése,
- oktatási-nevelési intézmények gyermekvédelmi feladatának segítése,
- felkérésre környezettanulmány készítése,
- a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetésének kezdeményezése,
- a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat felkérésének megfelelően vizsgálja és feltárja az örökbe fogadni szándékozók körülményeit,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiséget,
- részvétel a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés tanácsadás, vagy az ehhez való hozzájárulás megszervezése,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya segítése, valamint a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájárulás megszervezése,
- szabadidős programok szervezése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében észlelő-jelzőrendszer működtetése,
- rendszeres esetmegbeszélések, esetkonferenciák szervezése,
- tájékoztatás nyújtása a lehetséges támogatásokról, az ezekhez való hozzájárulás segítése,
- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával a gyermek problémáinak rendezése,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, a válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartás,
- az egészségügyi és a szociális ellátás, valamint a hatósági intézkedés kezdeményezése,
- családsegítés biztosítása,
- a család harmonikus működésének megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállítása,
- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás biztosítása,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájárulás megszervezése,
- közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezése,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása,
- a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programok és szolgáltatások, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások biztosítása, illetve továbbirányítása,
- a menedékjogi törvényben meghatározott integrációs szerződésbe foglalt társadalmi beilleszkedés elősegítése.

A család és gyermekjóléti szolgálat keretében végzett tevékenységnek a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, - mások személyiségi jogainak sérelme nélkül - a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszert működtet.

A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer tagjai:

1. az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
2. a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók
3. a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmények, (iskolák, óvodák) a nevelési tanácsadó
4. a rendőrség
5. az ügyészség
6. a bíróság
7. a pártfogó felügyelői szolgálat
8. az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek
9. a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása
10. a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok
11. munkaügyi hatóság
12. javítóintézet
13. gyermekjogi képviselő

A Gyvt. 17. §-a és az Szt. 64. § (2) bekezdése szerinti, a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer (a továbbiakban: jelzőrendszer) működtetése körében a család- és gyermekjóléti szolgálat:

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- veszélyeztetettség esetén kitölti a gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait,
- az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. 17. § (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét,
- a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,
- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetszabesztést szervez, az elhangzottokról feljegyzést készít,
- egy gyermek, egyén vagy család ügyében, a kijelölt járási jelzőrendszeri tanácsadó részvételével, lehetőség szerint az érintetteket – beleértve az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket – és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva esetszabesztést szervez,

- a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

Az esetmegbeszélésre meg kell hívni:

- a megelőző pártfogó felügyelőt, ha olyan gyermek ügyét tárgyalják, aki megelőző pártfogás alatt áll,
- a pártfogó felügyelői szolgálatot, ha olyan gyermek ügyét tárgyalják, aki fiatakorúak pártfogó felügyelete alatt áll, vagy ha a gyermek kockázatértékelése alapján a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettsége legalább közepes fokú,
- a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó más személyeket, illetve intézmények képviselőit indokolt esetben, különösen akkor, ha részvételük a gyermekkel kapcsolatos probléma megoldásához szükséges, és
- a járási jelzőrendszeri tanácsadót.

A család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, **évente legalább hat alkalommal** szakmaközi megbeszélést kell szervezni. A szakmaközi megbeszélésre meg kell hívni a gyermekvédelmi jelzőrendszer azon tagjait, akik részvétele a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2016. évben, kötelezően, 6 jelzőrendszeri, szakmaközi megbeszélést tartott a jelzőrendszeri tagok számára.

Az éves szakmai tanácskozást minden év február 28-áig kell megszervezni, és arra meg kell hívni:

- a települési önkormányzat polgármesterét, a képviselő-testület tagját (tagjait) és a jegyzőt,
- a gyermekjóléti alapellátást és a szociális alapszolgáltatást nyújtó szolgáltatások fenntartóit,
- a településen szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátást biztosító intézmények képviselőit,
- a jelzőrendszer tagjainak képviselőit,
- a gyámhivatal munkatársait,
- a fiatakorúak pártfogó felügyelőjét, megelőző pártfogó felügyelőjét, és
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalban működő gyermek-és ifjúságvédelmi koordinátort.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló rendelet értelmében 2016. február 28-ig Éves Gyermekvédelmi Szakmai Tanácskozást tartott. A tanácskozás, fórumot ad a gyakorlati munka során felvetődő gyermekvédelemmel kapcsolatos problémák, javaslatok közreadásának, módszertani kérdések megvitatásának, állásfoglalások kialakításának. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat minden évben széles körben meghívja az érintett szakembereket, jelzőrendszeri tagokat, gyermekvédelemben érintett pedagógusokat, intézményvezetőket, nevelőszülői tanácsadókat, a képviselő testület tagjait stb.

Jelzési kötelezettség elmulasztása:

A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer tagjai amennyiben nem teljesítik együttműködési kötelezettségüket, nem jeleznek gyermeki veszélyeztetés megelőzése vagy megszüntetése érdekében, úgy a Család és Gyermekjóléti Szolgálat vezetője jelzési kötelezettség elmulasztása esetén jelzéssel él a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal

Szociális és Gyámhivatala felé. A szociális és gyámhivatal a kötelezettségszegést jelzi a fegyelmi jogkör gyakorlójának, és javasolja a fegyelmi felelőssége vonásra irányuló eljárás megindítását. Amennyiben bűncselekmény gyanúja merül fel, a szociális és gyámhivatalnak kezdeményezni kell a büntetőeljárás megindítását.

Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31-éig készíti el. Az intézkedési terv tartalmazza:

- a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,
- az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- az éves célkitűzéseket, és
- a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

Hozzá tartozók közötti erőszak és a távoltageással kapcsolatos gyermekjóléti tevékenység:

A 2009. október 01-én hatályba lépett a 2009. évi LXXII. törvény a távoltageás intézménye a hozzá tartozók közötti erőszak, családon belüli erőszak jelenségét próbálja megelőzni, kezelni, mielőtt bűncselekmény következne be.

A törvény a **hozzá tartozók közötti erőszaknak** minősíti a bántalmazó által a bántalmazott sérelmére megvalósított, a méltóságot, az életet, a szexuális önrendelkezéshez való jogot, továbbá a testi és lelki egészséget súlyosan és közvetlenül veszélyeztető tevékenységet vagy mulasztást. A bántalmazás sok esetben (a bántalmazott megtorlástól való félelme miatt) akár évekig, évtizedekig is folytatódhat. A bántalmazás tünetei intenzívek és hosszú távúak, mely néha komolyabb következményekkel jár akár egy felnőtt, akár egy gyermek számára (személyiségtorzulás, deviáns viselkedés, torzult cselekvésminták, párkapcsolati problémák, tanulási zavar, teljesítményproblémák, pszichés gondok, suicid hajlam, stb.).

A rendőrség az ideiglenes megelőző távoltageást elrendelő határozatát megküldi a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnak. A határozat meghozatalát követően a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 24 órán belül köteles felkeresni a bántalmazottat és a bántalmazót, és a kiskorút érintő veszélyeztető helyzet megszüntetése érdekében gyermekvédelmi intézkedést kezdeményez. A jogszabály pontosan meghatározza, hogy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat köteles jelezni a családvédelmi koordinációs szervnek (Járási Gyámhivatal felé), ha a hozzá tartozók közötti erőszak veszélyét észleli. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a családban történő erőszak ártalmainak csökkentése érdekében köteles együttműködni a jelzőrendszer tagjaival, valamint kölcsönös tájékoztatással élni a kialakult helyzetről. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a segítő munka során gondoskodik arról, hogy a bántalmazott jogi, egészségügyi, pszichológiai segítséget kapjon. Továbbá tájékoztatást ad a bántalmazónak, hogy a hozzá tartozói erőszak ismétlődésének milyen következményei lehetnek. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tájékoztatást nyújt a bántalmazónak a terápiás kezelésekről és más segítségnyújtási konfliktuskezelési lehetőségekről. Ezek eléréséhez igény szerint közreműködik a Gyermekjóléti Szolgálat.

2016. évben nem volt tudomása a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnak a távoltageás elrendeléséről.

A gyermeket veszélyeztető helyzetek súlyosabb formái közé tartozik a **családon belüli erőszak**, ezen belül a **gyermekbántalmazás**. A bántalmazással kapcsolatba kerülő segítő szakemberek feladata nehéz, mivel a fizikai bántalmazást felismerni nem könnyű, a bántalmazás tényét az érintettek gyakran **eltitkolják**, a bántalmazásra utaló jelek pedig sokszor nem egyértelműek. A fizikai bántalmazás megnyilvánulhat egyedi vagy ismétlődő eseményekben.

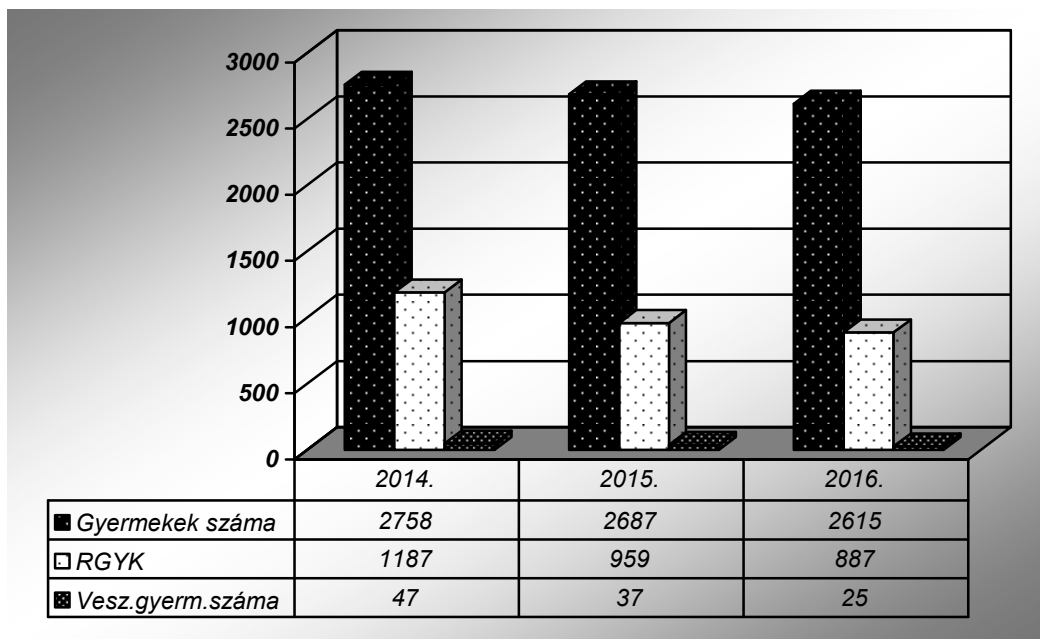
A gyermekek családon belüli bántalmazása a tapasztalatok szerint nem elsősorban fizikai jellegű, hanem inkább lelki-érzelmi jellegű, mely többnyire az alkoholproblémákkal, valamint a szegénységgel küzdő családokban fordul elő. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tapasztalata az, hogy a gyermekek esetenként a párkapcsolati erőszaknak akaratlanul is szemtanúi és/vagy bevont résztvevőivé válnak. A családon belüli erőszakot követően a családsegítőnek oly módon kell krízist kezelni, mely megakadályozza a bántalmazott fél további bántalmazását.

2016. évben Püspökladányban hozzátartozók közötti és családon belüli bántalmazás nem történt. Gyermek sérelmére **5 esetben történt fizikai bántalmazás (gyermek általi és rokon általi)**. Ezeket az eseteket a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat kivizsgálta, és megtette a megfelelő intézkedéseket. **Szexuális bántalmazásra nem derült fény 2016. évben.**

2014.03.15-től a **Gyvt. 17 §. (2 a)** bekezdése és a **130/A §. (2)** bekezdése értelmében: A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnak és a gyámhatóságnak a gyermek bántalmazása és elhanyagolása miatt jelzést tevő intézmény, személy adatait külön kérelem nélkül is zártan kell kezelnie. Emellett a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása vagy más egyéb súlyos veszélyeztető ok felmerülése esetén a gyámhatóság erre irányuló külön kérelem hiányában is zártan kezeli a gyermek, a tanú és az eljárást kezdeményező szerv vagy személy adatait.

A fenti törvény segítséget ad abban, hogy a szabályozás következtében nagyobb számban érkezzenek jelzések, melyek elősegítik a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékonyabb működését, figyelembe véve a jelzést adó személy védelmét. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál 2016. évben az adatok zártan kezelését, magánszemélyek csak lakossági jelzések esetében kértek

A diagram alapján megállapítható, hogy egyre csökken a gyermeklétszám, ezáltal az ellátások igénybevevőinek száma is. A veszélyeztetett helyzetű gyermekek száma szintén csökkent, ez a szám a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál és Központnál védelembe vétel alatt álló gyermekek számát jelöli.

A szünidei étkeztetés 2016. január 1-i törvényi bevezetése óta a települési önkormányzatnak kötelező megszervezni a tavaszi-nyári-őszi-téli szünet munkanapjaira az ingyenes étkezést a hátrányos helyzetű gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 21/C §-a alapján a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, illetve az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni.

Püspökladány Város Önkormányzata eleget tett e rendelkezésnek, és minden iskolai szünetben biztosítja a rászorulóknak számára a rendeletben meghatározott időszakokra az ingyenes étkeztetést.

A 2013. évben született törvényi változás miatt a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása új kritériumokhoz kötött, mely által megváltozik az ezekbe a kategóriákba sorolható gyermekek száma.

Az eddigi adatok azt mutatják, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek száma csökkent. A 2016. évben a hátrányos helyzet (HH) megállapítását 251 gyermek esetében, a halmozottan hátrányos helyzet (HHH) megállapítását 283 gyermek esetében kérték a szülők/ törvényes képviselők. Ezek a számok jelentős csökkenést mutatnak a korábbi évekhez viszonyítva, de ez összefüggésben van azzal is, hogy nagymértékben változtak a megítélés kritériumai.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársainak tapasztalatai szerint a gyermeknevelési, szülői elhanyagolás, családi konfliktusok, házastársi krízisek, lakhatási problémák jelennek meg leginkább problémátípusként.

2016. évben is voltak olyan családok, akik - egyébként is szűkös anyagi keretből gazdálkodtak - legális és illegális helyekről kölcsönöket, hiteleket vettek fel, és adósságspirálba kerültek. Azon családok, melyek a folyamatos kölcsönök körforgásába kerülnek, nem tudnak kikerülni belőle és talpra állni. Ezen problémák megelőzésére a Gyermekjóléti Szolgáltatnak csak nagyon kevés eszköze van, legfőbbként segítő beszélgetésekkel, továbbirányítással, tanácsadással szolgálhatnak a Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői. Ezzel a magatartással azonban a szülők veszélyeztetik a mindennapi megélhetésüket, a gyermekeik alapvető szintű gondozását- nevelését. Ezzel a szülői magatartással további spirálokba kerülnek, de azok már nem anyagi jellegűek, csak azok következményei, de okot adhatnak a gyermek/ek egy esetleges családból történő kiemelésére.

Tapasztalati tény, hogy a nehezebb anyagi körülmények között élő családok egy része, szíveségi lakáshasználó. Az utóbbi időszakban jellemző a többgenerációs családban élőknel a kapcsolati viszonyok megromlása is, mely ahhoz vezet, hogy növekvő tendenciát mutat az albérletet kereső családok száma. Ennek a hátránya azonban az, hogy az alacsony összegű jövedelemből élő családok a jövedelmük nagy részét albérleti kiadásokra fedezik (albérleti díjak átlaga: 20.000-25.000 Ft+ rezszi), és minimális jövedelmük marad a megélhetésre, melyek újabb problémákat hoznak a felszínre.

Sajnos azonban az elmúlt időszakban még nagyobb igény mutatkozott megfelelő albérlet igényre, azonban az ingatlanpiacon jelenleg nincs, vagy nincsenek kiadó ingatlanok vagy lakások, így jelenleg még azok a családok sem találnak albérletet, akiknek rendszeres jövedelmük van és kitudnák fizetni az albérletet és a kaució díját. Ennek okát abban is látjuk a szakemberekkel, hogy egyre több tulajdonos inkább arra vár, hogy a lakását, családi házát eladja, bízva a családok otthonteremtési programjában. A lakások, családi házak éveken keresztül üresen állnak és amortizálódnak. Az ingatlantulajdonosok közül többen bizalmatlanok az albérlőkkel kapcsolatban, ugyanis előfordult már olyan eset, hogy albérleti díjtartozást és közüzemi tartozást halmoztak fel a bérlők.

Az albérletkeresők másik csoportja olyan anyagi helyzetben van, hogy akkor sem tudna másik albérletbe költözni, ha akarna, ugyanis nem tudja megfizetni a tulajdonosok által kért 2-3 havi kauciót.

Így továbbra is vannak olyan családok, akik rossz állapotú lakóingatlanban élnek. A lakások régi építése, a pénzhiány, illetve az ingatlanok elhanyagolt állapota miatt vannak helyek, ahol nincs vezetékes víz és fürdőszoba sem, melyeknek hiánya higiénés problémákat von maga után. Higiénés és mentális problémákat okozhat az, hogy a szegényebb családok sok esetben zsúfoltan élnek, adott esetben több generáció él egy lakásban. A szegény családok nagy része még jelenleg is egyedi fűtéssel oldja meg téli időszakban a fűtést. A tüzelőanyag beszerzése gyakran nehézséget okoz a téli, hideg hónapokban. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot 2016. évben is több esetben keresték fel ilyen jellegű problémával.

A gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló családok közül, több család kérte a villanyszámla tartozás felhalmozódásának elkerülése céljából az előre fizető mérőóra felszerelését otthonában. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tapasztalata szerint a családok ezt a megoldást azért tartják jobbnak, mert ezzel nem növekszik tovább az Energiaszolgáltató céggel szemben fennálló tartozásuk. Az előre fizető mérőóra felszerelését csak a védendő fogyasztók tudják megigényelni. Nekik az előre fizető mérőóra iránti kérelem megírásában és a kódok igénylésében tud a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat segítséget nyújtani, mert nagyon jó megoldásnak látja ezt a lehetőséget, és kivitelezhető a családok számára.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat forgalmi adatainak alakulása:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálathoz forduló segítséget kérő, illetve a szolgálathoz irányított személyek száma, napi forgalmi adatok alapján **1849 fő** volt. (halmazott adat).

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál jelentkező problémák leggyakoribb típusai a családok életviteli, anyagi, megélhetési problémái, gyermeknevelési nehézségei, valamint a családi konfliktusok (párkapcsolati zavarok, generációs különbségek, lelki krízisek), munkanélküliség, illetve a családsegítő szolgáltatást igénylő ügyfelek – kérelem megírása, nyomtatvány kitöltése, időpontkérés, tanácsadás stb.) Ezek a problémátípusok szinte évről – évre nem változnak.

A gyermekek, fiatalok főként anyagi, gyermeknevelési problémákkal, családon belüli konfliktusok, a szülők szenvedélybetegsége, iskolai hiányzások miatt keresik fel a segítő szakembereket, vagy az együttműködési megállapodásban foglaltak miatt kell megjeleníteniük a segítő szakembereknél.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége:

A 2016. évben a gyermekjóléti alapellátást együttműködési megállapodás útján **161 fő** vette igénybe, melyből 91 fő volt 18 éven aluli, ez összesen 51 családot érintett. Tanácsadotként (többszöri alkalommal) **197 fő** kereste fel a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot, egyszeri alkalommal pedig **315 fő**. **A 91 gyermekből 25 védelembe vett gyermek ügyében** közreműködött együtt a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a Család-és Gyermekjóléti Központtal a gyermekek gondozási-nevelési tervében meghatározott feladatok megvalósulása érdekében (a családból történő kiemelés megelőzése céljából).

A védelembe vett gyermekek esetében a szülők elhanyagolták szülői kötelezettségeiket, veszélyeztették a gyermekeik testi, lelki, erkölcsi fejlődését, vagy a gyermekek közül nem tettek eleget a tankötelezettségüknek, ezért igazolatlan hiányzásaik meghaladták az 50 órát. Utóbbi tekintetében, ezeknél a tanulóknál a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnak a Család- és Gyermekjóléti Központ és a gyámhatóság felé kezdeményeznie kellett a gyermekek iskoláztatási támogatásának szüneteltetését (16. év alatt kötelezően). (A védelembe vett gyermekek a vérszerinti családjukban nevelkednek egy szigorú szakmai kontroll mellett, és a veszélyeztető körülményeket kell megszüntetni a gyermekek harmonikus nevelkedése céljából).

2016. évben is folytatódott a várandós kismamák gondozása. Az elmúlt év során több várandós szülőt kísért figyelemmel a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat. Tanácsadásokkal, segítő beszélgetéssel, adományokkal, ügyintézással, továbbírányítással segítették a családsegítők a leendő szülőket abban, hogy a magzatot veszélyeztető tényezők, problémák megszűnjenek. A várandós anyák gondozása során a családsegítők és a védőnők szorosan együttműködve dolgoztak.

Bűncselekményt elkövetett (**2 fő**) valamint szabálysértő tanulókkal (**6 fő**) is kapcsolatban álltak a szakemberek. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tapasztalata az, hogy a gyermekek gyakran a társadalmi normaszegést (szabálysértés, bűncselekmény) társas formában követik el és nincsenek tisztában a tettük következményeivel. Ez adódhat abból, hogy engedékeny szülői attitűdöt alkalmaz a szülő, nem követi figyelemmel a gyermek napi életét, az iskolai életét, sem a szabadidejének eltöltését, valamint nem figyelnek a baráti társaságban lévő gyermekek kiletére.

A bűncselekmények, szabálysértések bolti lopások voltak, vagy motorkerékpárral elkövetett szabálytalanság, valamint kerékpárral történő szabálysértések. Az utóbbiak esetében a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat hatósági eljárásokat (védelembé vétel) nem kezdeményezett a gyermekek ügyében, mert a szülők pótolták a motorkerékpárok és kerékpárok hiányosságait, melyekkel a probléma megoldódott.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálathoz a jelzőrendszer tagjaitól 2016. évben összesen **86 jelzés** érkezett, **-14 egészségügyi szolgáltatótól**- ebből 10 védőnői jelzés volt, **31 köznevelési intézményből** érkezett, **11 a rendőrségtől**, **23 a gyámhivataltól** - melyek döntő többsége környezettanulmányra felkérés volt, illetve javaslattétel védelembé vételi eljárás megindítására, **7 állampolgároktól**. A 86 db jelzésből 3 db jelzés nagykorú személyt érintett.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a jelzéseket minden esetben kivizsgálta, és a probléma típusa szerint megtette a szükséges intézkedéseket, az intézkedések módjáról írásban tájékoztatta a jelzést tevő személyt, személyeket.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a gyámhivatal és a Család- és Gyermekjóléti Központ felkérésére 2016. évben 33 esetben készített környezettanulmányt védelembé vételi eljárás megindításakor, a gyermek/ek veszélyeztetettségének megállapításakor, illetve nagyon sok esetben a családba fogadás éves felülvizsgálata idején.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálathoz 2016. évben **16 esetben érkezett** magántanulói kérelem. Többnyire egészségügyi okok miatt, külföldre utazás, tartózkodás miatt kértek a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattól véleményezést a nevelési- oktatási intézmények. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a magántanulói státusz létrejöttét a legtöbb esetben javasolta, de kivételek itt is akadtak, mert a szakmai team megítélése szerint a magántanulói státusz nem szolgálta volna a gyermek érdekeit.

Önkéntes együttműködésen alapuló családgondozás:

Az önkéntes együttműködésen alapuló családsegítés (1997. évi XXXI. 31. §.) azt jelenti, hogy a gyermek (család) önként, vagy a jelzőrendszer valamely tagjának, illetve a település lakosainak a javaslatára keresi fel a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot, illetve a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat megkeresésére nyitottan reagál. A gyermek, család észleli a problémát, elfogadja a segítséget. Ezekben az esetekben a gyermek (család) motivált a változásra. A gondozás folyamatáról a családsegítő és a segítségre szoruló család közösen cselekvési tervet készít, melyben rögzítve vannak a veszélyeztető tényezők, a probléma megoldásához vezető lépések, feladatokkal, felelősökkel, dátumokkal és határidőkkel. A cselekvési tervet félévente felülvizsgálja a családsegítő, szükség esetén bővíti, javaslatát rögzíti a segítő munka folytatására, illetve eredményesség esetén lezárja.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője folyamatosan foglalkozik a szülők megélhetéssel, lakhatással összefüggő problémáival, segítő beszélgetéseket folytat párkapcsolati zavarai megszüntetése, családi konfliktusok megoldásának enyhítése céljából. A családsegítő legjobb tudása szerint segíti gyermeknevelési tanácsaival a gondozásban lévő gyermekek szüleit és támogatja a családokat életvezetési nehézségeik kezelésében. A rendszerszemléletű családsegítés keretében törekszik arra, hogy a családok információkat kapjanak, összefüggéseket ismerjenek fel, önálló életvezetési képességük javuljon, fejlődjön érdekeik képviselése.

A gyermekek veszélyeztetettségét a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat **komplex családgondozással** kezeli. A családsegítő segítő kapcsolat keretében, személyes gondoskodással támogatja a gyermekeket az őket veszélyeztető körülmények elhárításában, személyiségük kedvező irányú fejlődésében. Segíti a szülőket a gyermekek gondozásának,

ellátásának megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok elhárításában. A családi konfliktusok megoldását az érintett családtagok közötti közvetítéssel, illetve más konfliktuskezelő módszer alkalmazásával segíti elő, vagy javaslatot tesz más segítőszervezet szolgáltatásának igénybevételére. Az ilyen jellegű problémákat a családdal együtt tárja fel a családsegítő és közösen dolgoznak ki alternatívákat a problémák megoldására, enyhítésére. A családsegítés szerves része a családlátogatás. Amennyiben az alapellátás önkéntes igénybevételével a veszélyeztető helyzet nem szűnik meg, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat egy esetkonferencia megtartása után, amennyiben szükséges a védelemben vétel megindítása, vagy más hatósági intézkedés kezdeményezése, a Szolgálat megküldi a javaslatát a Család- és Gyermekjóléti Központ felé, majd továbbításra kerül a Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályára.

Felmerülő problémák, melyek érintik a gyermekvédelem rendszerét:

-A tankötelezett korú gyermekek között az igazolatlan hiányzások száma jelentősen csökkent a korábbi évekhez viszonyítva. Ennek az egyik oka az, hogy a tankötelezettség korhatárát korábban 18 évről 16 évre csökkentették, így azok a gyermekek, akik nem járnak rendszeresen iskolába, miután betöltik 16. életévüket a szüleik beleegyezésével inkább megszüntetik a tanulói jogviszonyukat. A fiatalok nem érdekeltek abban, hogy szakmát szerezzenek, megelégednek a 8 általános iskolai végzettséggel. Nem látják be, hogy a későbbi jövőjüket megpecsételi ez a döntésük. Szülői motiváció hiányában nem rendszeres az iskolába járásuk. Azonban egyre több gyermeknél tapasztalják a családsegítők, hogy hiábavaló a szülői motiváció, abszolút nem hatásos. Ezeknél az eseteknél, nagyon nagy szerepet játszik a kortársak hatása, melyek során a fiatalok a természetes támaszokra nem figyelnek és elutasítják az általuk nyújtott segítséget. Egyre több a kallódó, életcél nélküli gyermek, akik 16 éves koruk után otthon maradnak, elvárják, hogy a szüleik anyagilag is támogassák őket, esetleg abban bíznak, hogy a Munkaügyi Központon keresztül valamilyen tanfolyamon részt vehetnek. Az a tendencia, hogy ezek a fiatalok néhány év múlva már megbánják korábbi döntésüket, mert szembesülnek azzal, hogy alacsony iskolai végzettséggel milyen nehéz a munkaerő piaci reintegráció.

Az iskolai hiányzásoknál több esetben fő probléma még, hogy nemcsak az igazolatlan hiányzások száma magas, hanem az igazolt hiányzások száma is. Több tanuló a lehetőségeket kihasználva, hogy hiányzása igazolt legyen orvoshoz megy, illetve szakorvosi rendelésen vesz részt.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a problémára megoldásként azt látná, ha az orvosi rendeléseken nem egész napra, hanem csak fél vagy egy órára kapnának igazolást a gyermekek, amennyi időt ténylegesen orvosnál tölt, amennyiben az állapotuk ezt lehetővé teszi.

- Minden évben problémaként merül fel, hogy a nem helyi szinten tanulmányaikat folytató gyermekekkel a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat kevésbé tud együttműködni. A gyermekkel találkozni csak iskolai időben tud, illetve, ha a tanuló kollégiumot vesz igénybe. A környező településekről beutazó tanulók esetében, amennyiben a problémát a családon belül is kezelni kell, az a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat az illetékes, amely településen a gyermek él. A problémát ilyen esetekben továbbítani kell a területileg illetékes segítő szerv felé.

-A Család- Gyermekjóléti Szolgálat problémaként látja, hogy szinte alig van albérleti lehetőség a városban. Amennyiben van, azoknak igen magas rezsi és albérleti költségei vannak. Az albérletet kereső családokra jellemző a szegénység, fizetési képtelenség

(albérleti+ rezsi díj), mely további problémákat generál a család életében, főleg ha több gyermekes családról van szó.

- Az adminisztrációs munka nagyon sok időt vesz el a szakemberektől, de ez fontos folyamat, hiszen a családsegítő szakember a feljegyzések, adatlapok, hivatalos levelek által tudja nyomon követni a gondozási folyamatot, vagy adott esetben igazolni magát. Alkalmanként feladata a családsegítőnek, hogy egyes ügyekben a Járási Gyámhatóságnál, Városi Rendőrkapitányságnál tárgyalásokon kell megjelennie, részt vennie.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat gondozáson kívüli szakmai tevékenysége:

A családsegítők csütörtöki nap kivételével fogadják a bejövő ügyfeleket, akik számos problémában kérik a segítséget. Az ügyfelek döntő többsége valamilyen nyomtatvány kitöltésében kért segítséget, mint családi pótlék, gyes igénylés, méltányossági nyugdíjmelés, öregségi nyugdíj igénylés, egyszeri segély a Nyugdíjfolyósítóhoz, egyszeri segély az Egészségbiztosítási Pénztárhoz, települési támogatás igénylése, közgyógyellátás, rokkantsági ellátás, özvegyi nyugdíj, árvaellátás. Az ügyfelek levélértelmezésben, kérelem megírásban, önéletrajz írásban, időpontkérésben kérik a családsegítők segítségét. A családsegítők mindezeket a feladatokat a gyermekjóléti alapellátásban résztvevő családok gondozása mellett látják el.

- A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai eleget tesznek a jogszabály által előírt továbbképzési kötelezettségüknek. Az anyagi lehetőségek arányában részt vesznek képzéseken, szakmai rendezvényeken. Tereptanárokként, rendszeresen közreműködnek a szociális szakmai képzésben részt vevő hallgatók terepgyakorlatainak biztosításában. 2016.évben 2 hallgatót fogadtak, akikkel megismertették a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot, annak feladatait.
- A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a KSH, valamint az Észak-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala részére statisztikai jelentéseket készít.
- A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat település szintű Gyermekvédelmi Tanácskozást szervezett Püspökladányban, Szerepen, Sárrétudvariban, és Földesen. Évi hat alkalommal kötelezően jelzőrendszeri szakmaközi megbeszélést tart a jelzőrendszeri tagok számára, szükségszerűen pedig a problémák jellegétől és súlyosságától függően.
- Nemcsak fizikai, de folyamatos szellemi, érzelmi erőforrásokat is igényel a szociális és gyermekjóléti tevékenység, ami a személyiség nagyfokú elfáradását, károsodását is eredményezheti, ha nem fektetünk nagy hangsúlyt a munkatársak mentális kondícióinak folyamatos karbantartására. Ezért kiemelten fontos volt, hogy munkatársaink több alkalommal szupervízió és tréningeken vegyenek részt.
- A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat évente elkészíti a munkájáról szóló beszámolót az ellátási területeinek képviselő-testületei részére. (Püspökladány, Sárrétudvari, Szerep, Földes).
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala részére a Gyermekjóléti Szolgálat évente tájékoztatást ad Püspökladány, Sárrétudvari, Szerep, Földes települések bűnmegelőzési tevékenységéről, évente pedig a gyermek és fiatalok bűnelkövetőkről.

- A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat évente több alkalommal ruhabörzét szervez a város polgárai által adományozott ruhákból a rászoruló családok számára.
- A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a korábbi évekhez hasonlóan 2016. évben is különböző **szabadidős programokat** szervezett a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése céljából.
 - Gyermeknap és majális szervezése, és lebonyolítása.
 - Nyári játszóház megrendezése a nyári szünetben, 1 hetes időtartamban, Generációs Nappal egybekötve.
 - A 2016-ban a Járás összes településén meghirdetett, 8 településre kiterjedő **„Csenki Sándor” Roma Mesemondó** verseny megszervezése és lebonyolítása a Család- és Gyermekjóléti Központtal közösen, melyen több mint 80 gyermek vett részt.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat gyermekvédelmi munkája során keletkezett néhány eset leírása:

- 2016. évben 2 várandós anya „titkolt” terhességére derült fény Püspökladányban. Az első esetben egy 5. gyermekével várandós anya nem járt terhes gondozásra. Elmondása szerint egy alkalommal a Debreceni Klinikán volt ultrahangos vizsgálaton, de utána nem kereste fel a körzeti védőnőt, így nem indult meg terhes gondozás, terhességéről sem a védőnők, sem a Szolgálat nem tudott. A gyermek születése után a védőnőt a kórház értesítette. A védőnő azonnal meglátogatta a gyermeket, majd ezt követően értesítette a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot a gyermek születéséről. A gyermek szerencsére egészségesen született, ugyan születése után több vizsgálatot rendeltek el a gyermeknél, mely a terhes gondozás hiánya miatt volt. Az anya teljesen együttműködő volt a védőnővel és a családsegítővel. Az együttműködést elfogadta, és 6 hónapig a családsegítő nyomon követte a család életét, és meggyőződött arról, hogy a kisbabát minden szükséges vizsgálatra elvitték. A gyermek a családjában szépen fejlődött, azonban a szakemberek továbbra is figyelemmel kísérik a család életét.
- A másik gondozatlan terhességről lakossági jelzés alapján szerzett tudomást a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője. A lakossági jelzést tevő szerint a második gyermekét váró anyuka még nem volt orvosnál, pedig tudomása szerint már terhessége előrehaladott állapotban van, az anya jelenleg is dolgozik, és a jelzést adó személy félt attól, hogy a várandós anya ne kárt tegyen majd a babában. Ezt követően a családsegítő a védőnővel konzultált, aki elmondta, hogy nem tud az anya terhességéről. Ezután a családsegítő otthonában kereste meg az anyát és tájékoztatta a lakossági jelzésről. Az anya tagadta, hogy terhes lenne, elmondta, hogy dolgozik. A családsegítő azért felhívta az anya figyelmét arra, hogy milyen veszélyekkel járhat egy gondozatlan terhesség mind a babára mind az anyára nézve. Ezt követően 2 nap múlva újabb lakossági jelzés érkezett, hogy ez az anyuka elment a helyi nőgyógyászati szakrendelésre, ahol a nőgyógyász szakorvos terhességet állapított meg. Ezt követően a helyi védőnőt is felkereste az anya a terhességével. A családsegítőnek és a védőnőnek az anya azt állította, hogy nem vette észre, hogy várandós, nem voltak tünetei, a magzatmozgásról is mást gondolt. A gyermeket szeretné barátjával közösen nevelni. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ezt követően levélben tájékoztatta a Járási Hivatal

Hatósági és Gyámügyi Osztályát a kialakult helyzetről. A Gyámhatóság is meghallgatta az anyát, aki ott is elmondta, hogy nem akart ártani a gyermekének, egyszerűen nem vette észre hogy kismama, szeretné, ha az élettársával nevelhetnék a gyermeket. A gyermek megszületett, teljesen érett újszülötti paraméterekkel. A gyermeket 1 hét múlva hazaengedték a kórházból, addigra a család minden szükséges kelléket beszerzett a gyermek fogadására. A családdal a családsegítő azóta is kapcsolatban áll, a gyermeket nagyon szeretik szülei, mindent megadnak neki, továbbra is állítják, hogy nem szándékosan nem vett részt terhes gondozáson. A gyermek megfelelően, szépen növekszik, a család együttműködik a családsegítővel és a védőnővel is.

A város gyermekvédelmi ellátásának fejlesztésére vonatkozó javaslatok:

A Gyermekjóléti Szolgálat jogszabályi előírás alapján 2016. évben, és 2017. évben is megrendezte az **Éves Gyermekvédelmi Szakmai Tanácskozást**, amelyen a gyermek és ifjúságvédelemben érintett szakemberek vettek részt. A tanácskozáson részt vevő szakemberek átfogóan értékelték a jelzőrendszer éves működését, áttekintették a település gyermekjóléti alapellátásnak valamennyi formáját, javaslatot tettek a problémák lehetséges megoldására.

A 2016. 02.17-én megrendezett éves Gyermekvédelmi Tanácskozás főbb javaslatai:

- Kis mértékben ugyan, de az elmúlt évhez viszonyítva megemelkedett a fiatalkorú terhes kismamák száma, cél, hogy a számuk csökkenjen vagy stagnáljon.
- Az internet ártalmait a gyermek és fiatalkorúkat tekintve megnöttek. A szakemberek feladata az áldozattá válás megelőzése.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat gyermekvédelmi fórumot szervezett havonta 1 alkalommal, ahol a gyermekvédelemben felmerült problémák megoldására javaslatokat dolgozhatnak ki a városi intézmények vezetői, illetve a gyermekvédelemben dolgozó szakemberek.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat irodái:

Földes

4177 Földes, Honvéd u. 2. Tel.: 54/465-856

Szerep

4163 Szerep, Nagy u. 53. Tel: 06-54 /516-003

Sárrétudvari

4171 Sárrétudvari, Kossuth u. 55. Tel:06-54/ 716-000

Püspökladány, 2017. április 11.

Készítették: Ráczné Hegedűs Ilona
intézményvezető

Fóriánné Bácsi Tünde
Család-és Gyermekjóléti Szolgálat vezető

Beszámoló
a
Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és
Gyermekjóléti Szolgálat és Központ

Család- Gyermekjóléti Központ
2016. évi tevékenységéről

Készült: Püspökladány, 2017. 04.01.

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról - (94. §. (4) bekezdése alapján - „A járásszékhely település, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat és a megyei jogú város lakosságától függetlenül köteles gyermekjóléti központot működtetni. A

járasszékhely településen működő gyermekjóléti központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki.” - alapján), valamint az 55/2015. EMMI rendelet változásai miatt, Püspökladány Városának, mint Járasszékhelynek, 2016. 01.01-jétől ki kellett alakítania a Család - és Gyermekjóléti Központot.

A Család-és Gyermekjóléti Központ feladatait, működésének feltételeit, a létszámnorma és szakképesítések előírásait az alábbi törvények és rendeletek szabályozzák:

- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény,
- A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény,
- Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény,
- A 1997. évi XXXI. törvényhez kapcsolódó a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet,
- A szociális törvényhez kapcsolódó a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet,
- Az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 55/2015. EMMI rendelet.

A törvényi változások miatt az intézmény nevének megváltoztatására is szükség volt.

A költségvetési szerv (intézmény) megnevezése:

Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ
rövidített neve:

Segítő Kezek Püspökladányi Központ

A költségvetési szerv székhelye:

4150 Püspökladány, Szent István u. 33. sz.

A költségvetési szerv alapításának dátuma: 2008. október 1.

A költségvetési szerv alapítására, átalakítására, megszüntetésére jogosult szerv:

Megnevezése: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ Intézményfenntartó Társulás
Székhelye: 4150 Püspökladány, Bocskai u. 2. sz.

A költségvetési szerv irányító szervének megnevezése:

Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa
Székhelye: 4150 Püspökladány, Bocskai u. 2. sz.

A költségvetési szerv fenntartójának megnevezése:

Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ Intézményfenntartó Társulás
Székhelye: 4150 Püspökladány, Bocskai u. 2.

A Család-és Gyermekjóléti Központ a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ Intézményfenntartó Társulásban önálló szakmai egységként működik, de integráltan a többi szakfeladattal együtt.

A Család –és Gyermekjóléti Központ székhelye és illetékességi területe: (66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet alapján)

A Család-és Gyermekjóléti Központ székhelye:
4150 Püspökladány, Szent István u. 33.
[Tel:\(06-54/451-173\)](tel:06-54/451-173)

Püspökladány székhelyhez tartozó települések:

1. Bátorfő
2. Bihardancsháza
3. Biharnagybajom
4. Bihartorda
5. Földes
6. Kaba
7. Nagyrábé
8. Sáp
9. Sárrétudvari
10. Szerep
11. Tetétlen

A Család –és Gyermekjóléti Központhoz tartozó Járási települések Család – és Gyermekjóléti Szolgáltatásainak irodái:

- Püspökladány, Szent István u. 33. Tel: 06-54/451-173
- Szerep, Nagy u. 53. Tel: 06-54/516-002
- Sárrétudvari, Kossuth tér 4. Tel: 06-54/716-000
- Földes, Honvéd u. 2. Tel: 54/465-856
- Bátorfő, Kossuth tér 4. Tel: 06-20/511-1200
- Bihardancsháza, Petőfi u. 2. Tel: 06-54/477-020
- Bihartorda, Kossuth u. 43. Tel: 06-54/534-001
- Biharnagybajom, Rákóczi u. 17. Tel: 06-54/472-017
- Kaba, Jókai u. 4. Tel. 06-54/461-250
- Nagyrábé, Kossuth u. 5. Tel: 06-54/477-020
- Sáp, Fő u. 40/A. Tel: 06-54/702-005
- Tetétlen, Rákóczi u. 1. Tel: 06-54/712-025

A Család- és Gyermekjóléti Központ személyi feltételei:

A személyi feltételrendszer kialakítását a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szabályozza. A jogszabály által előírt szakmai létszám és a képzettségi feltételek biztosítottak. Püspökladányban 2016. január 1-jétől a Család – és Gyermekjóléti Központ, 1 fő család-és gyermekjóléti központvezetővel, 6 fő esetmenedzserrel, 1 fő jelző rendszeri tanácsadóval, és 2 fő szociális asszisztenssel látja el szakmai feladatát.

A kliensekkel végzett szociális munka színvonalát, hatékonyságát növeli az intézménnyel megbízásos jogviszonyban álló jogász és pszichológus, amely szakemberek előjegyzés alapján, térítésmentes tanácsadást végeznek Püspökladányban és a hozzá tartozó 11 településen. Püspökladányban, és a hozzá tartozó településeken nyújtott jogi és pszichológiai tanácsadások óraszámát a településeken lévő ügyfelek aránya határozza meg.

A Család-és Gyermekjóléti Központ vezetője, esetmenedzserei, jelzőrendszeri tanácsadója szakirányú főiskolai, illetve szakirányú egyetemi szakképesítést igazoló oklevéllel rendelkező szociálpedagógus, szociális munkás, szociálpolitikus, a pszichológus

klinikai szakpszichológus szakképzettségű, a jogász jogi szakképzettségű. A két fő asszisztens középfokú végzettségre épülő szociális asszisztens szakképzettségű szakemberek.

A Család-és Gyermekjóléti Központ nyitva tartása

	Család- és Gyermekjóléti Központ	
Hétfő	7.30 – 16.00	
Kedd	7.30 – 16.00	
Szerda	7.30 – 16.00	
Csütörtök	7.30 – 16.00	
Péntek	9.30 – 13.30	
Szombat	9.00 - 12.00	Kapcsolattartási ügyelet

A Család-és Gyermekjóléti Központ tárgyi feltételei:

A Család- és Gyermekjóléti Központ vezetőjének, esetmenedzsereinek, jelzőrendszeri tanácsadójának, asszisztenseinek a munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételek biztosítottak: rendelkezésére áll a püspökladányi központban dolgozószoza, ahol a munkatársaknak külön számítógép, internet hozzáférési lehetőség biztosított, a szakmai dokumentumok biztonságos tárolására alkalmas, zárható szekrények biztosítottak. A szakemberek munkáját segíti a vezetékes telefonvonal, valamint a mobiltelefon. A fénymásoló gép, scanner és nyomtatási lehetőség is a szakemberek munkáját könnyíti meg. A Család-és Gyermekjóléti Központ irodahelyisége az elmúlt években működő Gyermekjóléti Szolgálat irodahelyiségében működik, a tárgyi eszközök, a munkavégzéshez szükséges eszközök is túlnyomórészt a Gyermekjóléti Szolgálat eszközei voltak.

Külön iroda (interjúszoba) biztosított a jogi, pszichológiai segítségnyújtáshoz, (ez a Központ kialakítása előtt is rendelkezésre állt), viszont egy interjú szobát ki kellett alakítani azon egyének, és családok számára, akiknél krízishelyzetekben mentális segítő beszélgetéseket, szakmai konzultációkat, krízisintervenciót kell alkalmazni. Erre a célra szolgáló helyiség a bejárat melletti, telefonközpont helyén került kialakításra.

A járási székhely településein működő család – és gyermekjóléti szolgálatok irodái munkavégzés céljából lehetőséget nyújtanak az esetmenedzserek számára is. A 12 településen működő család-és gyermekjóléti szolgálatok szakemberei, és a gondozott családok megközelíthetősége érdekében, valamint a Központ által, a településekre szervezett szakmai esetkonzultációkra, jelzőrendszeri esetmegbeszélésekre, szakmaközi megbeszélésekre, esetkonferenciákra a szakemberek tömegközlekedési eszközök és az intézmény tulajdonát képező személygépkocsi igénybevételel jutnak el.

A Család- és Gyermekjóléti Központ általános feladata:

A gyermekek törvényben foglalt jogainak érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és megszüntetéséhez nyújtott széleskörű, szükség esetén alternatív eszközöket is alkalmazó tevékenység.

Támogatást nyújt a gyermekek ellátására, gondozására, testi, szellemi fejlődésére, szocializációjára vonatkozó szülői, gondozói, támogatói tevékenység ellátásához. A szociális és gyermekvédelmi feladatainak végzése során tiszteletben tartja a családok életmódját, életstratégiáját, szokásrendszerét és tradícióit. Feladatának ellátása során szervezi és összehangolja az intézményi ellátásban részesülők szociális biztonságának megőrzése érdekében nyújtott szolgáltatásokat, információt nyújt és megismerteti e tevékenységek és egyéb szociális szolgáltatások tartalmát és eljárási rendjét, támogatja az azokhoz való hozzáférést. Tevékenysége során, feladata teljesítése érdekében együttműködik a szociális és gyermekjóléti ellátó tevékenységéhez kapcsolódó más szervezetekkel és intézményekkel. Tevékenységének eredményessége érdekében figyelemmel kíséri a szociális és gyermekjóléti ellátások jogszabályi környezetének változását, más szolgáltatók eredményeit. Szakterületét érintően részt vesz pályázatokon, új innovatív programok kidolgozásában.

A Család- és Gyermekjóléti Központ célja:

A gyermekek érdekeit védő speciális, személyes, szociális szolgáltatás a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, megszüntetését, illetve a családjából kikerült gyermek visszahelyezését.

A Család –és Gyermekjóléti Központ legfontosabb célkitűzései:

- egyenlő esély a hozzáférésben
- a gyermekek veszélyeztetettségének, bántalmazásának megakadályozása
- méltányos és igazságos feladatmegosztás a települések között
- a gyermekjóléti szolgáltatások teljes köre hozzáférhetővé válik a lakosság számára
- erőforrások hatékony mozgósítása
- korszerű tudással rendelkező szakemberek, a hatékonyságot előtérbe helyező, együttműködő szolgáltatások
- rugalmasság, a szükségletekre válaszoló szolgáltatások működtetése
- szakmaközi együttműködés
- együttműködés a szülőkkel, családokkal, személyekkel
- hatékony és intenzív családmegtartó szolgáltatások biztosítása
- korszerű módszerek használata az iskolai konfliktusok, a családon belüli erőszak, a gyermek- és fiatalkori bűnelkövetés hatékony kezeléséhez
- szegregációmentes szolgáltatások nyújtása
- az ellátatlan gyermekek számának radikális csökkentése

A Család- és Gyermekjóléti Központ küldetése:

A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások minőségének, hatékonyságának javítása, a szolgáltatásban lévő ügyfelek és a szolgáltatást végző szakemberek segítése a legmegfelelőbb szolgáltatási megoldás kiválasztásában.

A preventív és korrekt rendszerszemléletű szociális munka keretében segítséget nyújt az ügyfelek életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez valamint ellátja a kliensek jogainak fokozott védelmét.

A szociális munka során kulcsfontosságú a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelem, valamint az egyének, családok, közösségek társadalmi helyzetének javítása.

A Család- és Gyermekjóléti Központ célcsoportja:

A püspökladányi járási településein élő lakosok száma: 41409 fő. (2016. évi adat).

A Család – és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásainak igénybevételére a Püspökladány, Báránd, Bihardancsháza, Biharnagybajom, Bihartorda, Földes, Kaba, Nagyrábé, Sáp, Sárrétudvari, Szerep és Tetétlen településeken, állandó/ideiglenes lakhellyel (tartózkodási hellyel) rendelkező, illetve az itt életvitelszerűen tartózkodó gyermekek és családtagjaik jogosultak.

A Család- és Gyermekjóléti Központ által nyújtott szolgáltatások kiterjednek a Járás településein tartózkodó gyermekekre, akik hatósági intézkedéssel érintettek és azok családjaira.

Ellátott települések	2015. évről áthozott	2016. évben új eset	2016. évben összesen	2016. évben lezárt esetek	2017. évre áthozott
Püspökladány	83 gyerek/ 58 család	25 gyerek/ 19 család	108 gyerek/ 77 család	40 gyerek/ 36 család	68 gyerek/ 41 család
Sárrétudvari	38 gyerek/ 20 család	17 gyerek/ 9 család	55 gyerek/ 29 család	11 gyerek/ 10 család	44 gyerek/ 19 család
Bihardancsháza	-----	-----	-----	-----	-----
Szerep	62 gyerek/ 36 család	27 gyerek/ 21 család	89 gyerek/ 57 család	14 gyerek/ 13 család	75 gyerek/ 44 család
Földes	22 gyerek/ 13 család	7 gyerek/ 7 család	29 gyerek/ 20 család	3 gyerek/ 3 család	26 gyerek/ 17 család
Nagyrábé	22 gyerek/ 14 család	4 gyerek/ 3 család	26gyerek/ 17 család	2 gyerek/ 2 család	24 gyerek/ 15 család
Báránd	22 gyerek/ 13 család	4 gyerek / 4 család	26 gyerek/ 17 család	13 gyerek/ 9 család	13 gyerek/ 8 család
Sáp	33 gyerek/ 19 család	4 gyerek/ 3 család	37gyerek/ 22 család	4gyerek/ 4 család	33gyerek/ 18 család
Bihartorda	6 gyerek/ 3 család	4 gyerek/ 1 család	10 gyerek/ 4 család	-----	10 gyerek/ 4 család
Kaba	60 gyerek/ 31 család	23gyerek/ 19 család	83 gyerek/ 50 család	20 gyerek/ 16 család	63 gyerek/ 34 család
Tetétlen	12 gyerek/ 6 család	15gyerek/ 11 család	27gyerek/ 17 család	7 gyerek/ 7 család	20gyerek/ 10 család
Biharnagybajom	84 gyerek/ 23 család	21 gyerek/ 15 család	105 gyerek/ 38 család	37 gyerek/ 12 család	68 gyerek/ 26 család
Összesen:	444 gyerek / 236 család	151gyerek /112 család	595 gyerek / 348 család	151gyerek/ 112 család	444gyere k/

A Család-és Gyermekjóléti Központ szakmai tevékenysége:

A család- és gyermekjóléti központ a járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálat feladatainak szakmai támogatása érdekében havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart a szolgálatok számára és szükség szerint konzultációt biztosít, tájékoztatja a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról.

Amennyiben a család- és gyermekjóléti központ a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észleli, a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység esetén bevonja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtásába, egyéb esetben felhívja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtására.

Intézményünk - szoros együttműködéssel - a járási településeken működő család-és gyermekjóléti szolgálatok szakembereinek hathatós, komplex segítséget nyújt a válsághelyzetben, krízisben, veszélyben lévő gyermekek, családok problémáinak megoldásához.

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése körében:

A gyermekek jólétének biztosítása, a segítségre szoruló családok támogatása, a hatósági intézkedésekkel történő gyermekvédelmi gondoskodás kizárólag az észlelő- és jelzőrendszer, a család- és gyermekjóléti szolgálatok, a család- és gyermekjóléti központ szoros együtt működésével valósul meg. A hatékony együttműködés egymás szakmai tudásának, kompetenciájának tiszteletben tartásával, egymás munkájának segítségével, a feladatok megosztásával érhető el.

A Család-és Gyermekjóléti Központ koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját. A jelzőrendszer járási szintű koordinálását járási jelzőrendszeri tanácsadó végzi.

A Központ szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához.

Összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket.

A Központ kivizsgálja a jelzőrendszeri tagoknak a család- és gyermekjóléti szolgálat működésére vonatkozó jelzéseit, panaszait, segítséget nyújt a konfliktusok megoldásában.

Megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban.

A kapcsolati erőszak áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A Központ veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszert működtet.

A jelzőrendszer tagjai a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő-és gyermekjóléti szolgálat,
- a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmények (iskolák, óvodák), a pedagógiai szakszolgálat,

- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok.

A magánszemélyek jelzése megtehető személyesen, telefonon, vagy írásban. A Központ szakemberei minden beérkező jelzést kivizsgálják, és a probléma jellegéhez igazodó intézkedést tesznek.

A gyermekvédelmi észlelő - és jelzőrendszer tagjai amennyiben nem teljesítik együttműködési kötelezettségüket, nem jeleznek gyermeki veszélyeztetés megelőzése vagy megszüntetése érdekében, a Központ vezetője jelzési kötelezettség elmulasztása esetén jelzéssel él a Szociális és Gyámhivatal felé. A Szociális és Gyámhivatal a kötelezettségzegést jelzi a fegyelmi jogkör gyakorlójának, és javasolja a fegyelmi felelőssége vonásra irányuló eljárás megindítását. Amennyiben bűncselekmény gyanúja merül fel, a Szociális és Gyámhivatalnak kezdeményezni kell a büntető eljárás megindítását.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység:

A Család- és Gyermekjóléti Központ a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek ellátása keretében esettanulmányt végez, melynek során az esettanulmány az igénybe vevő és az esetkezelésbe bevont szakemberek, szolgálatok és ellátást nyújtók tevékenységét végigkíséri, együttműködésüket koordinálja.

Szükség esetén a Központ javaslatot tesz a Püspökladányi Járási Hivatal részére a gyermek:

- védelembe vételére,
- megelőző pártfogására,
- ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- nevelésbe vételére,
- családba fogadására,
- harmadik személynél történő elhelyezés kezdeményezésére,
- családba fogadó gyám kirendelésére,
- tankötelezettség teljesítésének előmozdítására,
- gondozási helyének megváltoztatására,
- a gyermek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására

Leggyakrabban előforduló problémák, melyek a hatósági intézkedés kezdeményezését indokolták:

A védelembe vétel, hatósági intézkedésre javaslatétel elsősorban az elhanyagolás, ezen belül érzelmi, fizikai, oktatási-nevelési elhanyagolás miatt történt, illetve bántalmazás, ezen belül érzelmi, fizikai bántalmazás miatt, és szexuális bántalmazás gyanúja miatt.

Elhanyagolás minden olyan mulasztás vagy baj okozása, amely jelentősen árt a gyermek egészségének vagy lassítja, akadályozza szomatikus, mentális, érzelmi fejlődését.

Érzelmi elhanyagolást jelent az érzelmi biztonság, az állandóság, a szeretetkapcsolat hiánya, a gyermek érzelmi kötődésének durva mellőzése, elutasítása, a gyermek jelenlétében történő erőszakos, durva, támadó magatartás más családtaggal szemben.

Fizikai elhanyagolást jelent az alapvető fizikai szükségletek, higiénés feltételek hiánya, a felügyelet hiánya, a gyermek védelmének elmulasztása olyan esetekben, amikor veszélynek van kitéve. Ide sorolható az orvosi ellátás késleltetése, az orvosi utasítások be nem tartása, a védőoltások beadatásának indokolatlan elmulasztása, késleltetése.

Oktatási-, nevelési elhanyagolás, amely az iskolalátogatási kötelezettség elhanyagolását, vagy a rendelkezésre álló és javasolt speciális képzési, fejlesztési szolgáltatások igénybevételének elmulasztását jelenti.

A gyermekbántalmazás azt jelenti, ha valaki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek, vagy ha a gyermek sérelmére követett el cselekményt, vagy ha tud róla, vagy szemtanúja és nem akadályozza meg, illetve nem jelenti.

Fizikai bántalmazás az a szándékos cselekedet, vagy gondatlanság (így különösen ütés, rázás, mérgezés, égés, fulladás, közlekedési baleset, stb.), amely a gyermek fizikai sérüléséhez, halálához vezet vagy vezethet. Ide sorolható a közlekedés során elkövetett gondatlan veszélyeztetés (gyermekülés hiánya, ittas vezetés, kivilágítatlan kerékpár stb.)

Az érzelmi bántalmazás azt a rendszeres, hosszú időn át tartó érzelmi rossz bánásmódot jelenti, amely súlyos, és tartósan káros hatással van a gyermek érzelmi fejlődésére. Ez magában foglalhatja annak közvetítését a gyermek felé, hogy értéktelen, el nem fogadott, nem kívánt és nem szeretett. Jelenthet az életkornak, vagy a fejlettségnek nem megfelelő elvárások támasztását a gyermekkel szemben (pl. a szobatisztaság idő előtti erőltetése, a képességekhez nem igazodó iskolai követelmények). Ide tartozik a gyermekekben állandó félelemérzet, vagy szorongás keltése, megszégyenítés, állandó kritizálás, az érzelmi zsarolás, a gyermek kihasználása. Az érzelmi bántalmazás súlyos formája az olyan élethelyzet, amelyben a gyermek szem- és fültanúja más bántalmazásának. Az érzelmi bántalmazás mindezen komponenseket magában foglalhatja, de egymagában is jelentkezhet.

Szexuális bántalmazás a gyermek bevonását jelenti olyan szexuális aktivitásba, amelyet a gyermek nem képes megérteni, felfogni, amelyhez nem tudhatja az érdemi beleegyezését adni, vagy amelyre a gyermek koránál, fejlettségi állapotánál fogva nem érett, továbbá amelyet tilt az adott társadalom/közösség jog- és szokásrendje. A szexuális visszaélés létrejöhet felnőtt és gyermek, vagy olyan korú gyermek és gyermek között, ahol a kapcsolat a kor és a fejlettség okán, a kapcsolat felelősségén, bizalmon vagy hatalmi helyzeten alapszik, és a tevékenység az agresszor szükségleteinek kielégítését, vagy megalégedettségét szolgálja. Ez magában foglalhatja egy gyermek kényszerítését, vagy kizsákmányolását bármilyen törvénytelen szexuális aktivitásra, a gyermek kizsákmányolását (pl. gyermekprostitúció).

Hatósági intézkedésre tett javaslatok és jogerős hatósági határozattal érintett kiskorúak száma 2016. évben:

Hatósági intézkedés	hatósági intézkedésre tett javaslatok száma,			Új hatósági intézkedéssel érintettek száma
	összes javaslat	az elutasított javaslatok száma	az előző évről áthúzódó eset száma	
védelembe vétel	248	14	150	84

megelőző pártfogás	34	15	9	10
ideiglenes hatályú elhelyezés	26	0	1	25
nevelésbe vétel	157	1	112	44
családba fogadás,	66	0	30	36
harmadik személynél történő elhelyezés kezdeményezése	2	0	0	2
A gyermek, gondozási helyének megváltoztatása	7	1	0	6
A gyermek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása	16	6	0	10
Összesen:	656	37	402	217

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek és az ellátott kiskorúak száma Püspökladány Járás településein:

Tevékenység	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül ellátott kiskorúak száma
Szociális segítő tevékenység	1338	444
Esetkonferencián való részvétel	43	126
első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	28	84
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel nevelésbe vétel	93	101
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel védelembe vétel	116	177
Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	4	9
Családlátogatás	958	444
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	4	6
Környezettanulmány készítése önállóan	33	89

Összesen:	2617	1480
-----------	------	------

Család- és Gyermekjóléti Központ Statisztikai adatai települések szerint:

Bihardancsháza					
gondozási forma	2015. évről áthozott	2016. évben új eset	2016. évben összesen	2016. évben lezárt esetek	2017. évre áthozott
Nem volt gondozott család, és egyszeri eset.					

Báránd					
gondozási forma	2015. évről áthozott	2016. évben új eset	2016. évben összesen	2016. évben lezárt esetek	2017. évre áthozott
védelembe vett	13 gyerek/ 6 család		13 gyerek/ 6 család	9 gyerek/ 5 család	4 gyerek/ 1 család
nevelésbe vett	7 gyerek/ 5 család		7 gyerek/ 5 család		7 gyerek/ 5 család
ideiglenes hatályú elhelyezett					-----
családba fogadott	2 gyerek/ 2 család		2 gyerek/ 2 család		2 gyerek/ 2 család
pártfogolt					-----
egyszeri		4 gyerek/ 4 család	4 gyerek/ 4 család	4 gyerek/ 4 család	-----
Összesen:	22 gyerek/ 13 család	4 gyerek / 4 család	26 gyerek/ 17 család	13 gyerek/ 9 család	13 gyerek/ 8 család

Bihartorda					
gondozási forma	2015. évről áthozott	2016. évben új eset	2016. évben összesen	2016. évben lezárt esetek	2017. évre áthozott
védelembe vett		4 gyerek/ 1 család	4 gyerek/ 1 család		4 gyerek/ 1 család
nevelésbe vett	6 gyerek/ 3 család		6 gyerek/ 3 család		6 gyerek/ 3 család
ideiglenes hatályú elhelyezett					
családba fogadott					
pártfogolt					
egyszeri					
Összesen:	6 gyerek/ 3 család	4 gyerek/ 1 család	10 gyerek/ 4 család		10 gyerek/ 4 család

Sáp					
gondozási forma	2015. évről áthozott	2016. évben új eset	2016. évben összesen	2016. évben lezárt esetek	2017. évre áthozott
védelembe vett	24gyermek/ 11 család	2 gyermek/ 1 család	26gyerek/ 12 család	2 gyermek/ 2 család	24gyerek/ 10család
nevelésbe vett	8 gyermek/ 7 család		8 gyermek/ 7 család		8 gyermek/ 7 család
ideiglenes hatályú elhelyezett					
családba fogadott	1 gyermek/ 1 család		1gyerek/ 1 család		1 gyermek/ 1 család
pártfogolt					
egyszeri		2 gyermek/ 2 család	2 gyermek/ 2 család	2gyerek/ 2család	-----
Összesen	33 gyermek/ 19 család	4 gyermek/ 3 család	37gyerek/ 22 család	4gyerek/ 4 család	33gyerek/ 18 család

Kaba					
gondozási forma	2015. évről áthozott	2016. évben új eset	2016. évben összesen	2016. évben lezárt esetek	2017. évre áthozott
védelembe vett	28 gyermek/ 18 család	7 gyermek/ 6 család	35gyerek/ 24 család	12gyerek/ 8 család	23gyerek/ 16 család
nevelésbe vett	25 gyermek/ 11 család	5 gyermek/ 2 család	30 gyermek/ 13 család	3 gyermek/ 3 család	27 gyermek/ 5 család
ideiglenes hatályú elhelyezett	1 gyermek/ 1 család	1 gyermek/ 1 család	2 gyermek/ 2 család	1 gyermek/ 1 család	1 gyermek/ 1 család
családba fogadott		6 gyermek/ 6 család	6 gyermek/ 6 család		6 gyermek/ 6 család
pártfogolt	1 gyermek védelembe vett is		1 gyermek		1 gyermek védelembe vett
utógondozott	2 gyermek/ 1 család +3 gyermek, aki védelembe vett is		2 gyermek/ 1 család +3 gyermek, aki védelembe vett is		2 gyermek/ 1 család +3 gyermek, aki védelembe vett is
egyszeri		4 gyermek/ 4 család	4 gyermek/ 4 család	4 gyermek/ 4 család	----
Összesen:	60 gyermek/ 31 család	23gyerek/ 19 család	83 gyermek/ 50 család	20 gyermek/ 16 család	63 gyermek/ 34 család

Tetétlen					
gondozási forma	2015. évről áthozott	2016. évben új eset	2016. évben összesen	2016. évben lezárt esetek	2017. évre áthozott

védelembe vett	12 gyerek/ 6 család	7gyerek/ 4 család	19 gyerek/ 10 család	4 gyerek/ 4 család	15 gyerek/ 6 család
nevelésbe vett		2 gyerek/ 1 család	2 gyerek/ 1 család		2 gyerek/ 1 család
ideiglenes hatályú elhelyezett		1gyerek/ 1 család	1gyerek/ 1 család		1gyerek/ 1 család
családba fogadott		2 gyerek/ 2 család	2 gyerek/ 2 család		2 gyerek/ 2 család
pártfogolt					
egyszeri		3 gyerek/ 3 család	3gyerek/ 3 család	3gyerek/ 3 család	-----
Összesen:	12 gyerek/ 6 család	15gyerek/ 11 család	27gyerek/ 17 család	7 gyerek/ 7 család	20gyerek/ 10 család

Biharnagybajom					
gondozási forma	2015. évről áthozott	2016. évben új eset	2016. évben összesen	2016. évben lezárt esetek	2017. évre áthozott
védelembe vett	60 gyerek/ 16 család	6 gyerek/ 5 család	66 gyerek/ 21 család	27gyerek/ 7 család	39 gyerek/ 14 család
nevelésbe vett	22 gyerek/ 6 család		22 gyerek/ 6 család	1 gyerek/ 1 család	21 gyerek/ 5 család
ideiglenes hatályú elhelyezett		1 gyerek/ 1 család	1 gyerek/ 1 család		1 gyerek/ 1 család
családba fogadott	2 gyerek/ 1 család	5 gyerek/ 5 család	7 gyerek/ 6 család		7 gyerek/ 6 család
pártfogolt					
egyszeri		9 gyerek/ 4 család	9 gyerek/ 4 család	9 gyerek/ 4 család	-----
Összesen:	84 gyerek/ 23 család	21 gyerek/ 15 család	105 gyerek/ 38 család	37 gyerek/ 12 család	68 gyerek/ 26 család

Nagyrábé					
gondozási forma	2015. évről áthozott	2016. évben új eset	2016. évben összesen	2016. évben lezárt esetek	2017. évre áthozott
védelembe vett	4 gyerek/ 3 család	2 gyerek/ 1 család	6 gyerek/ 4 család		6 gyerek/ 4 család
nevelésbe vett	15 gyerek/ 8 család	1 gyerek/ 1 család	16 gyerek/ 9 család	1 gyerek/ 1 család	15 gyerek/ 8 család
ideiglenes hatályú elhelyezett	1 gyerek/ 1 család		1 gyerek/ 1 család		1 gyerek/ 1 család
családba fogadott	2 gyerek/ 2 család		2 gyerek/ 2 család		2 gyermek/ 2 család
pártfogolt		1 gyerek/ 1 család	1 gyerek/ 1 család	1 gyerek/ 1 család	-----

		1 család	1 család	1 család	
egyszeri					-----
Összesen:	22 gyerek/ 14 család	4 gyerek/ 3 család	26gyerek/ 17 család	2 gyerek/ 2 család	24 gyerek/ 15 család

Földes					
gondozási forma	2015. évről áthozott	2016. évben új eset	2016. évben összesen	2016. évben lezárt esetek	2017. évre áthozott
védelembe vett	7 gyerek/ 3 család	3 gyerek/ 3 család	10 gyerek/ 6 család	1 gyerek/ 1 család	9 gyerek/ 5 család
nevelésbe vett	7 gyerek/ 4 család		7 gyerek/ 4 család		7 gyerek/ 4 család
ideiglenes hatályú elhelyezett	3 gyerek/ 1 család	1 gyerek/ 1 család	4 gyerek/ 2 család	1 gyerek/ 1 család	3 gyerek/ 1 család
családba fogadott	4 gyerek/ 4 család	3 gyerek/ 3 család	7 gyerek/ 7 család		7 gyerek/ 7 család
pártfogolt					-----
utógondozott	1 gyerek/ 1 család		1 gyerek/ 1 család	1 gyerek/ 1 család	-----
egyszeri					-----
Összesen:	22 gyerek/ 13 család	7 gyerek/ 7 család	29 gyerek/ 20 család	3 gyerek/ 3 család	26 gyerek/ 17 család

Szerep					
gondozási forma	2015. évről áthozott	2016. évben új eset	2016. évben összesen	2016. évben lezárt esetek	2017. évre áthozott
védelembe vett	23 gyerek/ 13 család	18 gyerek/ 12 család	41 gyerek/ 25 család	1 gyerek/ 1 család	40 gyerek/ 24 család
nevelésbe vett	23 gyerek/ 14 család	2 gyerek/ 2 család	25 gyerek/ 16 család	4 gyerek/ 3 család	21 gyerek/ 13 család
ideiglenes hatályú elhelyezett					
családba fogadott	14 gyerek/ 7 család		14 gyerek/ 7 család		14 gyerek/ 7 család
utógondozott	2 gyerek/ 2 család		2 gyerek/ 2család	2 gyerek/ 2 család	-----
egyszeri		7 gyerek/ 7 család	7 gyerek/ 7 család	7 gyerek/ 7 család	-----
Összesen:	62 gyerek/ 36 család	27 gyerek/ 21 család	89 gyerek/ 57 család	14 gyerek/ 13 család	75 gyerek/ 44 család

Sárrétudvari					
gondozási forma	2015. évről áthozott	2016. évben új eset	2016. évben összesen	2016. évben lezárt esetek	2017. évre áthozott

védelembe vett	25 gyerek/ 13 család	5 gyerek/ 2 család	30 gyerek/ 15 család	4 gyerek/ 4 család	26 gyerek/ 11 család
nevelésbe vett	9 gyerek/ 3 család		9 gyerek/ 3 család	2 gyerek/ 1 család	7 gyerek/ 2 család
ideiglenes hatályú elhelyezett		7 gyerek/ 2 család	7 gyerek/ 2 család		7 gyerek/ 2 család
családba fogadott	3 gyerek/ 3 család		3 gyerek/ 3 család		3 gyerek/ 3 család
pártfogolt	1 gyerek/ 1 család		1 gyerek/ 1 család		1 gyerek/ 1 család
egyszeri		5 gyerek/ 5 család	5 gyerek/ 5 család	5 gyerek/ 5 család	-----
Összesen:	38 gyerek/ 20 család	17 gyerek/ 9 család	55 gyerek/ 29 család	11 gyerek/ 10 család	44 gyerek/ 19 család

Püspökladány					
gondozási forma	2015. évről áthozott	2016. évben új eset	2016. évben összesen	2016. évben lezárt esetek	2017. évre áthozott
védelembe vett	26 gyerek/ 17 család	3 gyerek/ 3 család	29 gyerek/ 20 család	11 gyerek/ 11 család	18 gyertek/ 9 család
nevelésbe vett	32 gyerek/ 19 család	2 gyerek/ 2 család	34 gyerek/ 21 család	1 gyerek/ 1 család	33 gyerek/ 20 család
ideiglenes hatályú elhelyezett		3 gyerek/ 1 család	3 gyerek/ 1 család		3 gyerek/ 1 család
családba fogadott	13 gyerek/ 13 család	2 gyerek/ 1 család	15 gyerek/ 14 család	3 gyerek/ 3 család	12 gyerek/ 11 család
pártfogolt	6 gyerek/ 4 család (+ 2 védelemben is)		6 gyerek/ 4 család	4 gyerek/ 4 család	2 gyerek védelemben is vannak
egyszeri	6 gyerek/ 5 család	15 gyerek/ 12 család	21 gyerek/ 17 család	21 gyerek/ 17 család	-----
Összesen:	83 gyerek/ 58 család	25 gyerek/ 19 család	108 gyerek/ 77 család	40 gyerek/ 36 család	68 gyerek/ 41 család

Speciális szolgáltatások biztosítása a teljes járás területére terjed ki:

Minden szolgáltatás előzetes egyeztetés alapján érhető el a központi telefonszámon.

- 1.kapcsolattartási ügyelet
- 2.készenléti szolgálat
3. pszichológiai tanácsadás
- 4.jogi tanácsadás

A Család-és Gyermejjóléti Központ speciális szolgáltatásai:

Kapcsolattartási ügyelet:

A kapcsolattartási ügyelet biztosítja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt.

A kapcsolattartási ügyelet célja a konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás nyújtása az érintettek kérésére, illetve a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárás (mediáció) biztosítása, melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük a megállapodás létrehozása, és annak mindkét fél részéről történő betartása.

A központnak kötelező, preventív jellegű szolgáltatása a kapcsolattartási ügyelet. Tevékenységével erősíti az egyén, a család problémamegoldó képességét, lehetővé teszi az érintettek számára jogaik gyakorlását, hozzájárul a kliensek közötti esélyegyenlőség javításához a hazai jogszabályoknak, és a nemzetközi szerződéseknek megfelelően. Az ellenőrzött kapcsolattartás azt jelenti, hogy a látogató szülőn és gyermekén kívül a **szakember is jelen** van a kapcsolattartásra kijelölt helyiségben. A Járási Gyámhivatal határozata alapján a Központ részére felügyeletre javasolt kapcsolattartás (a kapcsolattartásra kijelölt vérszerinti szülő, törvényes képviselő, a gyermek egyéb egyeneságbeli rokona) miatti elmaradás esetén 5 napon belül a Központ írásban tájékoztatja a Járási Hivatal Gyámhivatalát.

A kapcsolattartási ügyelet szolgáltatásait **53 alkalommal** vették igénybe az ellátott személyek.

Készenléti Szolgálat:

Célja a Központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali, szakszerű segítségnyújtás, tanácsadás, vagy tájékoztatás az érintett gyermek /család számára/, az azonnali ideiglenes elhelyezést igénylő esetekben (munkaidőn túl, hétvégeken és ünnepnapokon az illetékes Rendőrkapitányság a döntést hozó hatósági szerv).

A Központ gondoskodik a lelkisegély-telefonvonal a működtetéséről.

A készenléti szolgálat telefonszáma, mely 12 településen elérhető: 06-30/8741-835

A Központban dolgozó szakemberek (kivéve pszichológus, jogász, szociális asszisztens) 1 heti váltásban, forgórendszereszerűen állandó jellegű telefonos ügyeletet tartanak. A készenléti telefon átadása- átvétele (2 szakember között) hétfői napokon történik. A készenléti szolgálatot az a szakember végzi, aki az ügyeleti beosztás szerint következik, előre meghatározott időben. Az ügyeleti beosztás fél évre van meghatározva. A szakember a készenléti ügyelet alatt, ha segítségnyújtás miatt hívják, köteles dokumentálni az intézkedés formáját, idejét, a segítséget kérő személyes adatait. A Készenléti Szolgáltatás szabályzatát, feladatellátását, a munkatársak időrendi beosztását a Központ vezetője készíti el.

A készenléti szolgálat telefonját **13 alkalommal** hívták az ellátott személyek. Munkaidőn túl, hétvégén, krízis helyzetekben kaptak tanácsadást, tájékoztatást, segítségnyújtást az érintett családok, családtagok.

A pszichológiai tanácsadás célja, feladatai:

A pszichológiai tanácsadás célja a hátrányos helyzetű, problémával küzdő családok lelki segítése, támogatása. A pszichológiai tanácsadás elősegíti a nevelés alapvető céljainak hatékony megvalósítását, segíti az adaptációképes, sokoldalú, kreatív, önmaga és a közössége életét alakítóan építő, "egészséges", tevékenység- és örömképes személyiség kibontakozását.

A pszichológiai tanácsadás feladatai:

A pszichológiai tanácsadást igénybe vevő kliensek részére heti rendszerességgel egyéni, valamint csoportos terápia biztosítása, illetve segítő és prevencióss jellegű konzultációk végzése.

Az iskolai problémákkal (magatartászavar, tanulási nehézség) küzdő gyermekek terápiás kezelése, általános és középiskolákban önismereti csoport szervezése, lebonyolítása, mely foglalkozásokat igény szerint tart meg az oktatási intézményekben, kollégiumokban.

A folyamatos pszichológiai tanácsadás segíti a problémák feltárását, és ha szükséges, akkor a klienst más szakember felé irányítja.

A szülőkkel, pedagógusokkal, családgondozókkal való segítő beszélgetés. Az iskolákkal, valamint a Központ munkatársaival történő folyamatos kapcsolattartás segít feltérképezni a problémás eseteket.

Módszerei:

- személyes segítő tanácsadás, beszélgetés,
- csoportfoglalkozások,
- terápiák (egyéni, csoportos),
- tesztek (intelligencia, speciális képességvizsgáló, projekciós),
- előadások (ismeretterjesztő, felvilágosító, megelőző).

A pszichológiai tanácsadás igénybe vételének módja:

- önkéntes,
- az észlelő- és jelzőrendszeri tagok által kért segítségnyújtás.

A pszichológiai tanácsadást ügyfélfogadási időben előzetes időpont egyeztetést követően vehető igénybe.

Pszichológiai tanácsadásra 2016. évben **396 alkalommal** került sor.

A jogi tanácsadás célja és feladatai:

A jogi tanácsadás célja: A jogi tanácsadó a lakosságnak különböző jogi ügyekben információt nyújt, tanácsot ad. Az ügyfelek jogi problémáik rendezéséhez nyújt segítséget.

Jogi tanácsadás feladata:

- Az ügyfelek jogi problémái megoldásához szakmai segítséget, alternatívákat ajánl, továbbirányítást végez.
- Konzultációs lehetőségeket biztosít az intézmény munkatársainak számára, szükség esetén részt vesz az észlelő- és jelzőrendszer munkájában.
- Segítségadás módszereinek kiválasztása – szükség esetén az egyén más szakemberhez irányítása.
- Kapcsolattartás más, humán segítő intézményekkel, szolgáltatásokkal.
- Megismeri az intézmény alapdokumentumainak körét, ezen belül az egyes dokumentumok funkcióját, tartalmát, főbb összefüggéseit.
- Munkáját az alapdokumentumokban megfogalmazott elvek, célok szerint a meghatározott szervezeti és működési keretekhez igazodva, a bennük rögzített jogok és kötelezettségek figyelembevételével végzi.
- Feladata ellátása során a tudomására jutott adatokat a külön jogszabályban meghatározottak szerint kezeli.

Tanácsadással kapcsolatos feladatai:

- Az ügyfelek jogi problémái megoldásához szakmai segítséget, alternatívákat ajánl, továbbirányítást végez.
- A mindennapok problémahelyzeteinek kezeléséhez, a krízishelyzetek megoldásához információt nyújt, fejleszti az egyén azon képességét, hogy ügyeik vitelét önállóan tudják ellátni.
- A tudomására jutott jogsértésekre felhívja a figyelmet és javaslatot tesz azok megszüntetésére.

- Meghallgatja a különböző munkaviszonnyal összefüggő ügyekben, családjogi, gyermekjogi, polgárjogi ügyekben hozzá fordulókat, javaslatot tesz azok orvoslására.
- A hátrányos helyzetben lévők védelme, segítése.
- Meghallgatja az egyén, család panaszát és lehetőség szerint intézkedik annak orvoslása érdekében.

Módszerei:

- Tájékoztatás a támogatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájutás érdekében,
- támogatás megállapításának kezdeményezése,
- személyes segítő tanácsadás, beszélgetés,
- hivatalos ügyek intézése,
- munkajoggal, családjoggal, gyermekjoggal, polgárjoggal kapcsolatos információnyújtás, előadás, tanácsadás, továbbirányítás.

A jogi tanácsadás igénybe vételének módja az ügyfelek számára önkéntes, és térítésmentes.

Jogi tanácsadásra **248 alkalommal** került sor. a Járás településein.

A Család-és Gyermekjóléti Központ egyéb tevékenysége:

- A 2016. évben több alkalommal került sor a Család- és Gyermekjóléti Központ szervezésében nagymértékű ruha és bútor adományok kiszállítására a hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű gondozott családok számára.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a Szolgálattal együttműködve különböző **szabadidős programokat** szervezett a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése céljából.

- *Gyermeknap és majális szervezése, és lebonyolítása.*

- A nyári szünetben 1 hetes időtartamban, Generációs Nappal egybekötve, nyári játszóház megrendezésére került sor a püspökladányi Család-és Gyermekjóléti szolgálat szervezésében, melyhez aktív segítséget nyújtott a Központ.

-A Család- és Gyermekjóléti Központ szervezésében „**Csenki Sándor**” **Roma Mesemondó** verseny lebonyolítására került sor. A Járás 8 településén több mint 80 gyermek vett részt a versenyen.

A gyermekvédelmi tevékenység nehezen mérhető. Akkor is eredményesnek tekinthető, ha csak egyetlen gyermeket mentettünk meg a szenvedéstől, hiszen míg gyermek, mindvégig kiszolgáltatott.

Püspökladány, 2017.04. 18.

Készítették:

Ráczné Hegedűs Ilona
intézményvezető

Koncz Tiborné
Család-és Gyermekjóléti Központ vezető

2.) Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását, és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái:

- a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
- b) a családi napközi,
- c) a családi gyermekfelügyelet,
- d) a házi gyermekfelügyelet,
- e) az alternatív napközbeni ellátás.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen olyan gyermekek számára kell biztosítani,

- akiknek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy idős személy nevel,
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

Bölcsődei ellátás

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. A gyermekek bölcsődében történő elhelyezését a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti a védőnő, a házi gyermekorvos, gyermekjóléti szolgálat, családgondozók és a gyámhivatal is.

A bölcsőde a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a gondozónők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. Ennek alapvető feltétele a családdal való együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól az írásos tájékoztatáson át a különböző rendezvényekig magukba foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket a bölcsőde, illetve a család teremt meg. Püspökladányban egy bölcsőde működik a Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény önálló szakmai egységként, két bölcsődei csoporttal, 24 férőhellyel.

Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény Margaréta Bölcsőde
Püspökladány
Honvéd u. 12

Beszámoló 2016

Bölcsődénkben gyermekjóléti szempontból nyugodt, csendes munka zajlott 2016-ban. 24 férőhelyre folyamatosan megvolt a gyermeklétszám.

A bölcsődei ellátás iránt mutatkozó, megnövekedett igényeket úgy tudtuk kielégíteni, hogy a 2,5 éves gyermekeket áthelyeztük az óvodába.

Az év folyamán 3 kisgyermek HH és 2 kisgyermek HHH nevelése folyt intézményünkben.

A gyermekek inkább csak anyagi okok miatt kerültek hátrányos státuszba, de jellemzővé vált a nevelésbe vett gyermekek gondozása is. A nevelőszülők minden esetben együttműködők és gyermek centrikusak voltak. A gyermekek érdekében partneri, segítő együttműködésről tudok beszámolni.

2016-ban egy gyermek ügyében sem kaptunk jelzést a Központtól. Nagyon szerencsés város az, ahol nincs gyermekvédelmileg érintett bölcsődés korú gyermeket nevelő család.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladataink:

A családok támogatása, a családi nevelés kiegészítése alapfeladataink körébe tartozik. Azoknál a családoknál, akik szociálisan hátrányos helyzetűek, elváltak, csonka családok, a sérült gyermekek (érzelmileg, testileg, szellemileg) fokozottabb odafigyelést igényelnek.

A kisgyermeknevelők a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek sorsának alakulását folyamatosan figyelemmel kísérik. Szükség esetén jellemzést, környezettanulmányt készítenek a gyermekről, vagy a családról.

A bölcsődénkben egységes szakmai irányelvek alapján valósul meg a gondozás, nevelés. A dolgozók munkájában érvényesül a más nemzethez, etnikumhoz, kisebbséghez tartozás tiszteletben tartásának elve is.

Minden dolgozóra vonatkozó feladatok bölcsődénkben

Személyes adatok védelme, titoktartási kötelezettség.

A törvény betartása.

Az egyéni bánásmód elvének érvényesítése.

Személyes kapcsolattartás.

A rászoruló gyermekek hatékony megsegítése, minden esetben a gyermekek érdekeit szem előtt tartva.

Esélyegyenlőség biztosítása (minden megkülönböztetés nélkül kell részére a jogait biztosítani).

A jelzőrendszer tagjaként, a GYVT (1997. évi XXXI. törvény) előírásainak megfelelően az esetmegbeszélésekre jelzőrendszeri alkalmakra eljárók.

Bízva, a további partneri kapcsolatban, kívánok Önöknek jó munkát!

Püspökladány, 2017.04.20.

Duró Zoltánné
bölcsőde vezető

<p>BESZÁMOLÓ A PÜSPÖKLADÁNYI EGYESÍTETT ÓVODAI INTÉZMÉNY GYERMEKVÉDELMI TEVÉKENYSÉGÉRŐL</p>

A Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézményben a gyermekvédelmi feladatok koordinálását olyan szakember végzi, aki erre vonatkozóan megfelelő szakmai végzettséggel, „*A preventív és differenciáló nevelés a gyermek – ifjúság - és családvédelem pedagógiai –pszichológiai*

módszertani ismeretei” szakirányú szakvizsgával rendelkezik. A gyermekvédelmi feladatokat, tekintettel annak sajátosságaira (folyamatosan frissülő jogi ismeretek, megfelelő kommunikációs ismeretek, a jelzőrendszerek szakembereivel való folyamatos kapcsolatartás, hogy csak a lényegesebbeket említsem) Cseh Józsefné szakvizsgázott óvodapedagógus koordinálja. Részéről a konzultáció folyamatos az intézmény vezetővel, a tagóvodák vezetőivel és az érintett gyermekek óvodapedagógusaival.

A Városi önkormányzat gyermekvédelmi feladatainak ellátásában intézményünk részvétele az érintett korosztályra, a három éves kortól az iskolai érettség eléréséig tartó időszakra terjed ki. Az óvodáinkban így csak e gyermekek adatairól vannak ismereteink, azokat egy táblázatban a beszámoló mellékleteként csatolom.

Gyermekvédelmi feladatok az óvodában:

1. Kapcsolattartás

Kapcsolattartás a szülőkkel.

Kapcsolattartás a pedagógusokkal.

Kapcsolattartás a segítőintézményekkel:

- Nevelési Tanácsadó.
- Gyermekjóléti szolgálat.
- Családsegítő szolgálat.
- Önkormányzat.
- Védőnői szolgálat.
- Egészségügy.
- Civilszervezetek.
- Kisebbségi önkormányzat.

2. Tájékoztatás és információközlés:

- Szülőknek különféle szolgáltatásokról.
- Pedagógusok tájékoztatása.

3. Programok szervezése:

- Prevenációs foglalkozások.
- Szabadidős programok szervezése.

4. Jelzőrendszerként funkcionálás:

- Veszélyeztetettség, hátrányos helyzetűek feltérképezése, nyilvántartása.
- Családsegítővel környezettanulmány, ha szükséges.
- Gyermekvédelmi támogatások kezdeményezése.
- Igazolatlan hiányzások ellenőrzése Családlátogatással, szükség esetén ennek jelzése a jegyző felé.

- Együttműködés más szakemberekkel: Eset megbeszélések.

5. Egyéb:

- Pályázat írás.
- Önképzés.

A gyermekvédelmi feladatokat érintő önkormányzati döntésének előkészítése során az óvoda minden esetben javaslatot tesz a segítő intézményeken keresztül az esetleges anyagi juttatásokra vonatkozóan.

A gyermekjóléti szolgálattal és az önkormányzattal együttműködve valósítjuk meg az ingyenes étkeztetési feladatokat, az adományok szétosztását. Az ingyenes étkezés biztosítása sok esetben a gyermek egyetlen lehetősége a megfelelő kalóriájú és minőségű étkezésre.

A gyermekvédelem során nagy hangsúlyt fektetünk annak kiszűrésére, hogy mely gyermek az, amelyiknek otthon nem tudnak megfelelő étkezést biztosítani, illetve kik azok a családok, akiknek az óvodai étkeztetés jelentős anyagi terhet jelent. Ezekről a jelzőrendszereken keresztül tájékoztatjuk az önkormányzatot.

Az óvodai nevelés során fellépő alapvető gyermekeket veszélyeztető tényezők lehetnek az alábbiak.

- A családon belüli alkoholizmus
- Elhanyagolás (érzelmi, egészségügyi)
- Anyagi hátrány
- A szülők munkanélkülisége (és ez nem csak az anyagi vonzat miatt, hanem elsősorban a szülő idegi terhelése miatt, ami ingerlékenyebbé türelmetlenebbé teszi)
- A környezetben található helytelen életvitel (negatív társadalmi jelenségek)

A látencia (elsősorban az anyagi gondok, de egyéb gyermekeket veszélyeztető probléma is) sok esetben a szülők „szemérmessége” miatt alakulhat ki. A gyermekeken keresztül igyekszünk kiszűrni ezeket a problémákat. Ilyen jel lehet, a gyermek evési szokásainak megváltozása, a gyermek hangulati változása stb. Ezekben az esetekben az érintett gyermek óvodapedagógusa azonnal felveszi a kapcsolatot a gyermekvédelmi koordinátorral, aki a megfelelő konzultáció után (intézményvezető, óvodapedagógus), jelzi az intézkedésre jogosult szerv, segítő intézmény felé a problémát. A további intézkedéseket a segítő intézményekkel való kapcsolatartás során figyelemmel kísérjük, és annak tapasztalatairól tájékoztatjuk az intézkedő szervet.

A gyermekvédelmi munka hatékonysága csak akkor kielégítő, ha abba sikerül bevonni a családot és annak környezetét is.

Sok szülő dolgozik a közmunka programban, amely nem minden esetben veszi figyelembe a gyermekes szülők családon belüli feladatait. *Javaslatunk, hogy a közfoglalkoztatottak körében a munkaidő beosztás elkészítésekor vegyék figyelembe a kisgyermekes családok napirendjét.*

A családtagok sok esetben azért idegenednek el egymástól, mert a szülők nem képesek közös programokat szervezni, általában anyagi gondjaik miatt.

Az óvodákban éppen ezért olyan programokat is szervezünk, amelyekkel a családokat igyekszünk kis anyagi ráfordítással „összehangolni”: nyílt napokon, amikor a szülő a gyermekkel közösen alkot, gyermeknapon, amikor a szülő minimális anyagi ráfordítással okozhat örömet gyermekének, ezzel is erősítve az összetartozás érzését. Ezek a rendezvények természetesen nem alkalmasak arra, hogy hosszabb távra is „muníciót” biztosítsanak a család összetartásához.

Javaslatunk, hogy az önkormányzat vizsgálja meg annak lehetőségeit, hogy az anyagi gondokkal küszködő családoknak pihenési lehetőséget ingyenesen, vagy a családokra minimális anyagi terheket róva segítse elő. Például a püspökladányi fürdőbe (természetesen korlátozott időtartamra, egy-két hétvégére) ingyenesen mehessenek be a kisgyermekes családok. Ezzel lehetne erősíteni a családokban a közös élményen keresztül az összetartozás, és a közös értékek felismerésének lehetőségét, amely a prevenciót tekintve komoly előrelépést jelenthetne.

A korai beszédhibák kiszűrése és javítása érdekében *javasoljuk több logopédus alkalmazását*, ezzel biztosítva, hogy minden gyermek időben kapjon segítséget.

A gyermekek magatartás zavarának és mentális fejlődési zavarainak időben történő kezelése érdekében *javasoljuk több pszichológus alkalmazását.*

A gyermeksegítő intézmények munkáit nem vagyunk hivatottak értékelni, de mindenképpen meg kell említeni, hogy e kapcsolatokat mi együttműködőnek, pozitívnak értékeljük.

Alapvető feladatunk és célunk a továbbiakban is a gyermekek veszélyeztetésének visszaszorítása, hiszen csak így lehetséges az a pedagógiai tevékenység, amely ezeket a gyermekeket iskolaéretté képes nevelni.

Igyekszünk továbbra is olyan környezetet és pozitív, biztonságot adó légkört teremteni az intézményekben, amely a szülők számára is minta lehet. A családok szükségletei szerint igyekszünk kiegészíteni a gyermekek nevelését.

A gyermekek veszélyeztetését okozó tényezőket figyelemmel kísérjük, és a szükséges intézkedéseket megtesszük. A programok szerevezése során figyelembe vesszük a családok helyzetét és igyekszünk, a lehetőségeink szerint megkönnyíteni a közös programokon való részvételt.

Felvilágosító munkával, tanácsokkal igyekszünk segíteni a gyermekek otthoni nevelését. A problémák megoldásának lehetőségeit felvázolva segítjük a szülők otthoni pedagógiai munkáját.

Tájékoztatással, megfelelő útbaigazítással segítjük azokat a szülőket akik szeretnének, de önállóan nem tudnak megküzdeni a gyermek veszélyeztetettségét előidéző helyzetekkel.

A legfontosabb, hogy mindig megmaradjon a hitünk, hogy tudunk segíteni, akkor is, ha oly sokszor látjuk semmivé válni mindazt, amit évek alatt felépítettünk. Az a szeretet, amit a gyermekeknek adhatunk, örökre ott marad a lelkükben.

Ne feledjük Lev Tolsztoj szavait: „Szeretet nélkül lehet fát aprítani, és szeretet nélkül lehet téglákat formálni, de szeretet nélkül nem szabad gyermekekkel bánni!”

Püspökladány 2017. április 11.

Cseh Józsefné
gyermekvédelmi koordinátor

Papp Lászlóné
intézményvezető

1.számú melléklet

Óvodák nevei	Okt. .01 állapot	jan.01 állapot.	Ebből három év alattiak	Gy.V támogatásba n részes ülők	Hátrányos helyzetű gyermek ek	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek ek	Tehetségműhely bejáró gyermek ek	Sajátos nevelési igényű gyermekek		
								Összesen	Hátrányos helyzetű gyermek ek	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek ek
KATICA	83	88	8	24	10	10	41	1	0	1
FÉSZEK	42	43	2	10	5	5	17	1	0	0
MEZEIVIRÁG	77	82	11	45	12	36	28	2	1	0
ÁRPÁD	47	48	1	5	1	14	16	3	0	1
SZIVÁRVÁNY	48	50	1	18	5	2	18	1	0	1
NYITNIKÉK	70	77	8	17	8	4	23	1	0	0
NAPFÉNY	88	96	16	10	2	4	35	0	0	0
ÖSSZESEN	455	484	47	129	43	75	178	9	1	3

V. Felügyeleti szerv által végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai

Az elmúlt évben a felügyelőszerői ellenőrzés nem volt.

VI. Rendőrségi munka

Beszámoló
a Püspökladányi Rendőrkapitányság
2016. évi gyermekvédelmi munkájáról

Szabálysértések elkövetése

A Gyermekvédelem szempontjából releváns korosztályok körének (gyermekkorú, fiatalkorú, fiatal felnőtt) nagyobb részére (gyermekkorúakra és fiatalkorúakra) speciális eljárási szabályok vonatkoznak. Lényeges, hogy a gyermekkor büntethetőséget *kizáró okként* szerepel a büntető és a szabálysértési jogban is egyaránt, a fiatalkorúakkal kapcsolatosan pedig több speciális szabályt rögzítenek a jogszabályok.

A fiatalkorú elkövetők vonatkozásában az ellenünk indított eljárások során a gyermekvédelmi intézkedéseket kezdeményez a Rendőrség. (kihallgatásuk tényéről jelző adatlapot kell küldeni az illetékes gyermekjóléti szolgálatnak).

Amennyiben megállapítást nyer az, hogy az elkövető gyermekkorú, úgy – e büntethetőséget kizáró ok miatt – a meghozott nyomozás elutasításáról vagy megszüntetéséről szóló határozatot az illetékes járási gyámhivatal számára kell megküldeni.

Ezeknek a gyermekvédelmi intézkedéseknek kiemelt szerepe van abban, hogy a fiatal elkövető ne kíséreljen meg újra jogszabálysértő magatartást elkövetni.

A gyermek és fiatalkorúakkal kapcsolatosan az alábbi szám adatok szemléltetik a jogszabálysértő magatartások előfordulásának gyakoriságát.

Fiatalkorúakkal szemben a Püspökladányi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztálya 71 esetben hozott szabálysértés elkövetése miatt figyelmeztető határozatot. E szabálysértések legnagyobb része a közúti közlekedés szabályainak megsértése, melyek között leggyakrabban úttesten gyaloglás (a közlekedésre alkalmas járda helyett), kivilágítatlanul kerékpározás szerepel. Emellett előfordult, hogy a fiatalkorút személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelesség megszegése, engedély nélküli vezetés, jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség, érvényes hatósági engedély vagy jelzés nélküli vezetés miatt részesítette figyelmeztetésben a rendőrség.

A határozatokat a gyermekvédelmi intézkedés megtétele céljából minden esetben a lakhely szerint illetékes járási gyámhivatalhoz kell megküldenünk.

Ezek a számok - gondolva a mindennapokra - csak töredékét mutatják a ténylegesen megvalósult szabálysértéseknek.

Bűncselekmények elkövetése

A Püspökladányi Rendőrkapitányság illetékességi területén a 2016. évben 9 gyermekkorú személy és 38 fiatalkorú személy követett el bűncselekményt, így tehát a 18 év alatti bűncselekmény elkövetése miatt eljárás alá vont személyek száma 47 fő.

Megállapítható, hogy míg a 18 év alatti személyek által elkövetett bűncselekmények száma a 2015. évről a 2016. évre 25 %-al csökkent, a bűnelkövetők száma jelentősen 17%-al

növekedett. Ezen belül a gyermekkorú elkövetők száma csökkent, míg a fiatalkorúaké növekedett. A 2015. évben a gyermekkorúak által elkövetett bűncselekmények száma a 2016. évhez viszonyítva jelentősen csökkent (62-19). Azonban a fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények száma nagymértékben növekedett (44-66).

A rendőrkapitányság illetékességi területén a fiatalkori bűnözés okai elsősorban az hogy a fiatal vagy gyermekkorú személyek rossz baráti környezetbe kerülnek. Barátaikra elsősorban idősebb személyekre jobban hallgatnak, jobban felnéznek mint szüleikre. A baráti körhöz tartozó személyek korábban már követtek el apróbb bűncselekményeket, akik az újonnan elkövetett cselekményekbe bevonják a fiatalabb személyeket, aki abba könnyen belemennek, hogy az idősebb barátok könnyebben elfogadják őket, vagy a baráti társaságba jobban be tudjanak illeszkedni.

A bűnelkövetésnek anyagi motiváltsáagai is előfordulnak, azonban ezek csak kisebb értékben figyelhetők meg, a fiatal és gyermekkorúak bűncselekményeik elkövetésekor többségében saját szükségleteik kielégítésére szolgáló tárgyakat tulajdonítanak el. A továbbértékesítés, az eltulajdonított tárgyak eladása ezen elkövetői körben ritkán figyelhető meg.

Több elkövetőnél fiatal kora ellenére tapasztalható az érdektelenség, a mának élés, az iskolakerülés, szülőkkkel testvérekkel való rossz viszony.

Bűncselekményhez vezető okokként tapasztalható a családi kötelék gyengesége, a szülők a fiatalkorúakat anyagilag nem az ő igényük szerint tudják támogatni, hiányzik belőlük a szülői közösségi motiváltság.

Jellemző problémák

Az elkövetett bűncselekmények, a szabálysértések túlnyomó többsége a folyamatos értékválság, a rossz példák talaján terem. A fiatalok italfogyasztása, a garázdaság, a felelőtlen közlekedés, valamint az év végére jellemző petárdázás minden évben problémaként jelenik meg. A fiatalok nagy részének szórakozása - még mindig - az internetezés, a tévézés, az együtt „lógás” a haverokkal.

A legális vagy az illegális tudatmódosító szerek használata természetes része a szórakozásnak a fiúk és a lányok körében egyaránt.

Nagyon sok - főleg közlekedési - szabálysértést is elkövetnek a fiatalok, melyeknek csak töredékéről értesül a rendőrség. Iratok nélkül, engedély nélkül közlekednek segédmotoros kerékpárral, személygépkocsival, nem világítják ki járművüket, a tilos jelzés ellenére hajtanak át az útkereszteződésen, válogatás nélkül szegik meg a jelzőtáblák által előírt szabályokat.

A bűncselekmények arányában, összetételében jelentős változás évek óta nem tapasztalható, az országos átlaghoz és az előző évekhez hasonlóan a vagyoni elleni bűncselekmények jelentős túlsúlyát figyelhetjük meg. A leggyakrabban elkövetett bűncselekmények a lopások. A fiatalabbak az alkalom adta lehetőségeket, a sértettek elővigyázatlanúságát kihasználva követik el a lopást, az idősebbek tudatosan készülnek is a bűncselekmények elkövetésére, s nem riadnak vissza a károkozástól, a dolog elleni erőszaktól (pl. a nyílászárók megrongálása, stb.) sem az értékek megszerzése érdekében. Jellemző a fiatal korosztályra, hogy cselekményeiket csoportokba verődve követik el, magányos elkövető alig-alig lát neki a bűncselekmény elkövetésének.

A bűnelkövető fiatalok döntő többsége a rosszul működő, kontroll nélküli rossz példát mutató, rossz anyagi körülmények között élő családokból kerül ki, de találkozhatunk a jó sorban nevelkedő elkövetőkkel is, akik a bűncselekményt a figyelem felkeltése, a hecc, az izgalom kedvéért követik el, s nem számolnak a következményekkel. Mindez évek óta jellemző tendencia.

Sok fiatal a mindenkori trendnek megfelelően használ legális esetleg illegális tudatmódosító szereket, hiszen nem akar kilógni a sorból, vagy mert a bennük felgyülemlett feszültség oldására a szerek használata időleges megoldást jelent.

A családon belüli erőszak, bántalmazások előfordulása

A családon belül történt erőszakos cselekményekről a rendőrség pontos adatokkal nem rendelkezik. Mindennapi intézkedéseink során találkozunk a családon belüli erőszakkal. Ezekről az esetekről – amennyiben gyermek is tanúja, elszenvedője a testi vagy a lelki bántalmazásnak, elhanyagolásnak - jelzünk a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálatnak. Sok azonban az olyan esemény, amikor a rendőrséget nem értesítik a sérelmet elszenvedők. A családon belüli erőszakot elszenvedő gyerekek problémáit közvetlenül alig észleli a rendőrség, ezt a velük nap mint nap foglalkozó pedagógusok, nevelők, szociális szakemberek észlelhetik leghamarabb, akik először a rendőrség bevonása nélkül próbálják megoldani ezeket a problémákat.

A családok legtöbb esetben szégyellik, tagadják, hogy működési problémákkal küzdenek, nem tudják, kihez fordulhatnak segítségért, más esetben nem mernek jelezni, mert félnek a bántalmazótól, akivel – legtöbb esetben érzelmi és anyagi függésben élnek.

A rendőrség tudomására közvetlenül egy-egy bejelentés, feljelentés nyomán a fizikai bántalmazások esetei jutnak. Ezekből jogszabály adta kereteken belül indul meg a megfelelő eljárás.

Azokban az esetekben, mikor kollégáink közvetlenül intézkednek egy-egy családi konfliktusnál szinte kivétel nélkül megállapítják, hogy a bántalmazó, de többször maga a sértett is alkoholt fogyaszt a konfliktus előtt.

Ideiglenes megoldást jelenthet az erőszakos cselekmények orvoslására a Rendőrség által alkalmazható távoltartás és ideiglenes megelőző távoltartás lehetősége.

A 2016. évben a rendőrkapitányság beosztottjai 149 esetben intézkedtek családon belüli erőszak miatt, amely 2 esetben végződött távoltartásról szóló határozat meghozatalával.

A kábítószer terjesztésével, fogyasztásával kapcsolatos adatok, tapasztalatok

A Püspökladányi Rendőrkapitányság tudomására jutott kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény gyanúja miatt zömmel fogyasztói magatartás miatt indult büntetőeljárás, mellyel szemben terjesztői magatartás miatt egyszer indult nyomozás. Ez utóbbi azonban megszüntetésre került kellő mennyiségű bizonyíték hiányában.

Nehéz a felderítése a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményeknek, hiszen sem a fogyasztónak, sem a kereskedőnek nem érdeke a nyilvánosság, hiszen mindkettőjük magatartását bünteti a törvény, ez a látencia jelentős akadályokat gördít a felderítő, nyomozó

munka elé, éppen ezért a mindennapiaknál speciálisabb eszközök igénybe vételével lehet csak kimagasló eredményeket produkálni.

Pontos adatunk éppen a látencia miatt nincs a területen kábítószer fogyasztókról. Kábítószerfüggő személyről hivatalos adattal nem rendelkezünk, a jellemző inkább a szerek alkalmi fogyasztása (zömmel marihuánás cigaretta, tabletták). Kevesebbet hallunk a kemény drogokról, de ennek a forgalomba kerülését sem lehet kizárni. Több olyan „anyag” is van, melyet az interneten keresztül minden gond nélkül beszerezhetnek fiataljaink, és amelyek nem esnek a tiltott szerek kategóriájába, nem beszélve a háztartásban megtalálható, legálisan vásárolható szerekről, melyek használata módosult tudatállapotot, kedélyállapotot okoz, amelyek hatására egy átlagos személy könnyebben válik bűncselekmény elkövetőjévé vagy áldozatává.

A fiatalok más Kapitányságok működési területén is megtalálják a droghoz jutás lehetőségét.

A kábítószer-prevenció témájában jobbra a potenciális fogyasztói körre, a gyermek- és fiatalkorúakra koncentráltunk, hogy a keresletet csökkenthessük. Az iskolákban megtartott előadások adnak erre jó alkalmat. Az iskolák ilyen irányú előadás-igényeire minden esetben reagálunk. Jó alkalmat adtak a sápi általános iskolában a pályázati program keretében megtartott drogprenvenációs órák, ahol gyakorló szakemberektől hallhattak a kábítószer-problémáról a gyerekek.

Emellett szükségesnek tartottuk a felnőttek tájékoztatását is. E törekvésünkben jelentett nagy segítséget a veszélyeztetett, 12-18 éves korosztály szüleire szóló új, „A szülők és a családok a rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer-bűnözés megelőzésében” című országos program. A program részeként kijelölésre került egy drogprenvenációs tiszt a kapitányságon, aki igény szerint a szülőknek előadást tart a témában, telefonos és személyes fogadóórát tart valamit e-mailben is várja a felvilágosításért, tanácsért hozzá fordulókat.

Eltűnések

Az eltűnések bejelentését követően mind a gyermek mind a fiatalkorúak eltűnésének ügyét fokozott figyelemmel kezeljük. A bejelentést követően azonnal adatgyűjtést folytatunk, mely során a beszerzett újabb információk ellenőrzése is folyamatosan történik. Amennyiben az adatgyűjtések nem járnak eredménnyel, úgy a körözések elrendelése néhány órán belül megtörténik. Gyermekkorúak esetén, valamint akkor, ha olyan információ (öngyilkossági szándék, értelmi fogyatékos) jut birtokunkba, forrányomos adatgyűjtés történik, nagyobb rendőri erők mozgósítására valamint a társszervek, civil szervezetek (pl.: polgárőrség) bevonására is sor kerülhet.

A kiskorúak eltűnése miatt indított eljárások tapasztalatai szerint a családból eltűnő gyermekek nagy része csak elcsavarog egy-egy napra, éjszakára. A nevelő- vagy gyermekotthonokban, lakásotthonokban, nevelőszülőknél ideiglenesen elhelyezett, vagy átmeneti neveltként tartózkodó gyermekek között több olyan is akad, aki rendszeresen szökik el gondozási helyéről mindig ugyanabba körbe (család, barátok), ahonnan a gyámhatóság ideiglenesen vagy tartósan kiemelte. Őket legtöbbször a rendőrség találja meg és viszi vissza a kijelölt gondozási helyükre, majd átmeneti vagy ideiglenes tartózkodási helyükről néhány nap, vagy óra múlva újra megszöknek.

Jelentős problémát jelent, hogy ezeket a gyermekeket, fiatalokat a rendőrség szállítja vissza, mivel nagyon ritka az, hogy erről a gondozási hely gondoskadjon.

A gyermek- és fiatalkorúak eltűnésének ügyében is jogszabályi kötelességünk a jelző adatlapok megküldése. A saját családjukban nevelkedő gyermekek esetén a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálatnak, ideiglenesen elhelyezett, átmeneti nevelésben lévő gyermekek esetében pedig a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatnak küldünk jelzést.

Rendszeresen visszatérő problémát jelentenek azon fiatalkorú, gyermekkorú eltűntek ügyei, akik a területünkön élő családtól ideiglenes, vagy átmeneti nevelésbe kerülnek gyermekotthonba, lakásotthonba, nevelőszülőkhöz. Több olyan akad, aki rendszeresen szökik meg gondozási helyéről. A Püspökladányi Rendőrkapitányságon az eltűnt személyek körözésével a bűnügyi osztály foglalkozik. 2016-ban 58 körözést adtunk ki eltűnt személy felkutatására. Az eltűntek közül 40 fő 18. év alatti személy volt. Az eltűnt fiatal közül 21 fő családból és 19 fő lakásotthonból távozott el. A családból eltűnt fiatalok közül 6 gyermekkorú, 15 fiatalkorú volt, míg a lakásotthonból eltűntek közül 1 gyermekkorú és 18 fiatalkorú volt.

Bűn- és balesetmegelőzés

A bűnmegelőzési munka döntően az iskolákban folyik. 2008-ban indult útjára „Az iskola rendőre program”, melynek négy éve folyamatosan résztvevője a Püspökladányi Rendőrkapitányság is. Minden település, minden iskolájának, így minden püspökladányi általános iskolának és a középiskolának is van. Püspökladányban Mészáros Tamás r. hadnagy látja el az iskolarendőri feladatokat. Az iskolarendőr segítségét az iskola igénybe veheti nemcsak iskolai prevenciók órák tartásában, hanem egyes iskolai problémák, egyes magatartásbeli problémákkal küzdő tanulók esetének megoldásában, iskolai rendezvények színesítésében is.

Az év során bűnmegelőzési tevékenységünk legfontosabb elemei az alábbiak voltak:

- Megalakításra került a Sárréti Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, illetve sor került munkacsoportjai első ülésére is.

- Rendszeres drogprevenciók előadásokat szerveztünk, amelyek közül kiemelkedett "A drogokról másképpen" előadássorozat.

-2016.10.24. napon Püspökladány,

-2016.10.24. napon Biharnagybajom,

-2016.11.07. napon Kaba

településeken, mely előadásokra a rendőrség dolgozói, a munkacsoport tagjai és hat település 8. osztályos tanulói vettek részt.

Az elmúlt évben kiképzett oktatók bevonásával négy településen (Püspökladány, Kaba, Földes, Sárrétudvari) újraindítottuk a DADA programot.

Korlátozott tartalommal, kapitányságunk valamennyi településén beindítottuk az OVIZSARU programot.

A szünet megkezdése előtt valamennyi iskolában annak veszélyeire fókuszáló bűn- és baleset-megelőzési előadásokat tartottunk.

Részben e területhez tartozóan öt helyszínen ismételt meg tartottuk Püspökladány városban a lakossági konzultáció sorozatot.

Az általános iskolákban és az egyetlen, területünkön működő középiskolában az ifjúságvédelmi tevékenység jelentős részét "Az iskola rendőre" program keretében valósítjuk meg, amely bűn- és baleset megelőzési témájú órák megtartásában, az iskola rendezvényein való részvételben, az iskolai szabadidős programok színesítésében teljesebb ki.

Az iskolarendőrök folyamatosan tartják a kapcsolatot az iskolák vezetőivel, valamint felveszik a kapcsolatot a problémás osztályok osztályfőnökeivel és az osztályfőnöki órákon a felmerülő problémákkal kapcsolatban tartanak előadást.

A gyermek és ifjúságvédelmi tevékenységünket a már említett iskolai munkánk mellett azon konkrét ügyekben is folytatjuk, ahol ez a korosztály érintett akár sértettként, akár elkövetőként. A konkrét eljárásokban e kiemelt korosztály jogainak érvényesülésére fokozott figyelmet fordítunk. Abban az esetben, amikor a jogszabályok, belső normák előírják, jelzéssel élünk az illetékes gyámhivatal, gyermekjóléti szolgálat, vagy területi gyermekvédelmi szakszolgálat felé.

Rendőrkapitányságunk rendelkezésre áll az önkormányzatoknak, városi intézményeknek, civil szervezeteknek bármely korosztályt célzó programjaik színesítésében. Az ilyen rendezvényeken bemutatókkal, megelőzési tesztlapokkal, tanácsadással tudjuk bővíteni a rendezvény adta lehetőségeket.

Az említetteken kívül a rendőri jelenlétben rejlő visszatartó erőt tudjuk használni a bűncselekmények, szabálysértések visszaszorítása érdekében. A látható gyalogos rendőri szolgálat ellátására fokozott hangsúlyt fektetünk.

Jelzésadás a gyermekjóléti szolgálat felé

Az elmúlt évben a gyermekjóléti szolgálatok és gyámhatóságok felé 124 esetben küldtünk jelző adatlapot.

- kiskorú veszélyeztetettségének észlelése miatt 11 alkalommal,
- kiskorú eltűnése miatt 17 alkalommal,
- fiatakorú által elkövetett szabálysértés miatt 42 alkalommal,
- gyermekkorúval szemben történő nyomozás elutasítás, megszüntetés miatt 24 alkalommal,
- fiatakorú személy bűncselekmény elkövetésével történő gyanúsítása miatt 30 alkalommal.

A gyermekvédelmi jelzésadás tekintetében törekednünk kell a teljességre és az időszerűségre. Ezen a téren még mindig akadnak tennivalóink.

Javaslatok

Figyelemfelhívó plakátok nyomtatása (különböző témákban), szabadidős programok szervezése, a meglévő programok kiszélesítése.

További pályázati lehetőségek felkutatása, pályázatok benyújtása – akár több intézmény, szervezet együtt – a megelőzési és a hasznos szabadidő eltöltést segítő programok megvalósításának finanszírozására.

A jogszabályok módosításának kezdeményezése a gyakorlati tapasztalatok figyelembe vételével.

Püspökladány, 2017. április 12.

Vámosi Róbert r. százados
kiemelt főelőadó

(Forrás: Püspökladány Rendőrkapitányság beszámolója)

VII. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Püspökladány Város Önkormányzata fontosnak tartja és elismeri az önkéntesen alakuló és civil szervezetek társadalomformáló szerepét. Az Önkormányzat, valamint intézményei a kölcsönösség és a partnerség szellemében a lehető legszélesebb körben együttműködnek a civil szervezetekkel közös érdekeik érvényesítéséért. Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak ellátásában is számít a civil szervezetek közreműködésére. A szervezetek hatékony és produktív munkájához szakmai és gazdasági segítséget nyújt.

Az önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése városunkban jó. A településen jelen lévő civil szervezetek a gyermekek, a fiatalok körében a sport, a kultúra területén biztosítják a szabadidő hasznos eltöltését.

Több olyan szervezet működik, amelynek célja a hagyományápolás, fiatal tehetségek gondozása, tanítása, kulturális tevékenységekbe történő bevonása.

A sportegyesületek nagy hangsúlyt fektetnek az utánpótlás nevelésre, a sportélet fejlesztésére a gyermek és ifjúsági korosztály bevonásával.

A partneri együttműködés alapfeltétele a folyamatos, rendszeres és hatékony kommunikáció, mely mindkét félnek az elemi felelőssége. Az önkormányzat a kétirányú, nyitott kommunikáció kiépítésében érdekelt, egyedül a szervezetek aktivitásán múlik a párbeszéd intenzitása és mélysége. Az együttműködés kialakítását épp úgy kezdeményezhetik a civil szervezetek, mint az önkormányzat és intézményei.

Az önkormányzat és a szervezetek közötti kölcsönös kommunikáció formái az alábbiak:

- az önkormányzati képviselők és a civil szervezetek, közösségek párbeszéde,
- az önkormányzati tisztségviselők és a civil szervezetek, közösségek közötti párbeszéd,
- az önkormányzat hivatalának a területért felelős munkatársa és a civil szervezetek, közösségek közötti párbeszéd,
- a civil szervezetek vagy az önkormányzat által kezdeményezett nyilvános fórumok,
- valamint az önkormányzat és intézményei által életre hívott konzultációs fórum

Tisztelt Képviselő-testület!

Összességében elmondható, hogy a gyermekvédelmi törvényben meghatározott célok megvalósulása érdekében Püspökladányban a gyermekvédelmi rendszer a 2016-os évben is eredményesen működött. A fentiek alapján megállapítható, hogy városunkban az elmúlt évben is a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásában közreműködők összehangolt munkája volt tapasztalható, amelyben a gyermekekre való odafigyelés, a prevenciós feladatok felvállalása érződik.

A nehéz szociális körülmények között élő családok gyermekeinek az állam és az önkormányzat nyújt évről-évre egyre növekvő és szélesebb körű támogatásokat. Az anyagi segítségen és a szükségszerű hatósági intézkedéseken kívül szükség van a Városi Gyermekvédelmi Tanácskozáson elhangzott javaslatok fokozatos megvalósítására is.

Püspökladány, 2016. április 17.

D o m b i Imréné
polgármester